

A soproni
Eötvös József Evangélikus Gimnázium,
Egészségügyi Technikum és Művészeti
Szakgimnázium

Pedagógiai Programja

2026

Tartalomjegyzék

1. NEVELÉSI PROGRAM	7
1. 1. Az iskola rövid története	7
1. 2. Az evangélikus iskola teológiai-pedagógiai alapvetése. Nevelési alapcélok, értékek és feladatok	8
Fejlesztési területek – nevelési célok	11
A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	12
Az erkölcsi nevelés	12
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	12
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	13
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	13
A családi életre nevelés	14
A testi és lelki egészségre nevelés	14
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	14
Fenntarthatóság, környezettudatosság	15
Pályaorientáció	15
Gazdasági és pénzügyi nevelés	15
Médiatudatosságra nevelés	16
A tanulás tanítása	16
Az aktív tanulás	16
Az eredményes tanulás segítésének elvei	17
Tanulási környezet	17
Egyénre szabott tanulási lehetőségek	18
Képesség-kibontakoztatás támogatása	20
A hitoktatás szervezési kérdései, célkitűzései az intézmény nevelési és oktatási programjában	22
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eljárásrendszere, módszerei, eszközei	23
Személyiségformálás	23
Közösségfejlesztés	24
A tanulóközösségek fejlesztésével kapcsolatos feladatok:	24
Az Esélyegyenlőségi Program alapelvei	25
Tehetséggondozás	26
Felzárkóztatás	27
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása és integrációja	27
1.4. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái	28
A főigazgató és a pedagógusok kapcsolattartásának rendje	28
A tanulók és a pedagógusok kapcsolattartásának rendje	28
A szülő partneri szerepköre	28

A szülőkkal való kapcsolattartás rendje	30
1.5. A pedagógus feladatai	31
A pedagógus helyi intézményi feladatai.....	31
Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	33
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendje	34
A sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztésének lehetőségei	35
A szervezés elvei és eljárásrendje	36
A segítségnyújtás további módjai:.....	36
A Nemzeti Alaptanterv alkalmazása az sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása során	37
Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanuló	38
Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók.....	45
A hallási fogyatékos tanuló	47
Hallássérülésnek nevezzük a hallószerv valamely részének veleszületett vagy szerzett sérülését, illetve fejlődési rendellenességét, amelynek az éptől eltérő hallásteljesítmény lesz a következménye.	47
A látási fogyatékos tanuló	49
A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodóképességét, személyiségét.	49
A beszéd fogyatékos tanuló	51
A mozgásszervi fogyatékos tanuló	56
1.7. A tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatban	59
1.8. Vizsgarend	60
Tanulmányok alatti vizsgák	60
Felvételi vizsga a 9. évfolyamra	63
A jelentkezés feltételei a szakképzési évfolyamokra	65
Alkalmassági vizsga	66
Próbaérettségi vizsga	66
2. KÉPZÉSI PROGRAM	67
2.1. Jogszabályi környezet.....	68
2.2. Az ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás megszervezése	68
2.3. Együttműködés külső intézményekkel	69
2.4. Tanítási-tanulási folyamat tervezése	69
A vizsga részei.....	70
A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai	71
3. HELYI TANTERV	73

3.1. A nevelő-oktató munkát biztosító személyi és tárgyi feltételek	73
3.2. A helyi tanterv	74
A helyi tanterv az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendeletben megfogalmazott alapelvek, a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII.31.) NGM rendeletben foglaltak szerint, illetve a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet alapján készült.	
	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A gimnáziumi képzés óraterve a 2020-2021. tanévtől felmenő rendszerben.....	76
A gimnáziumi képzés óraterve a 2026-2027. tanévtől felmenő rendszerben.....	78
Egészségügyi ágazati képzés óraterve	80
A közép- és emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozások óraterve	83
A közép- vagy emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozásokon való részvétel feltétele, a foglalkozások megszervezése	83
3.3. Tanulmányokat záró vizsgák.....	85
Érettségi vizsga	85
Szakmai vizsga	86
3.4. Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	86
3.5. A mindennapos testnevelés megszervezése.....	87
3.6. A tanuló értékelése és minősítése	88
A tanulmányi munka értékelése.....	88
Az értékelés szabályozása	89
Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározása	90
A tanuló felsőbb évfolyamba lépése	90
Az ellenőrzés egyéb formái	92
A tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	92
3.7. Csoportbontások szervezési elvei	96
3.8. Egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások	96
Szakkörök	97
Sportkörök.....	99
Öntevékeny diákkörök	99
3.9. A tanulók fizikai állapotának mérése	100
A NETFIT tartalmi területei.....	100
A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai	102
A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fittségére vonatkozó mérések, tesztek.....	102
3.10. Egészségnevelési program.....	102
Az egészséges életmód és étkezési szokások, az egészségnevelés területei az iskolánkban.....	103

Az egészségnevelési program végrehajtása.....	104
3.11. Környezeti nevelési program.....	105
Környezeti nevelési program.....	105
A környezeti nevelés területei intézményünkben.....	106
A környezeti nevelés színterei.....	106
3.12. Elsősegélynyújtási alapismeretek oktatásának terve.....	107
<i>Az iskola célja, hogy tanulói és alkalmazottai rendelkezzenek azokkal az elsősegélynyújtási alapismeretekkel, melyek segítségével képesek lesznek gyorsan tájékozódni a baleset helyszínén, haladéktalanul el tudják végezni a szükséges beavatkozásokat, és a szabályoknak megfelelően értesítsék a mentőket.....</i>	<i>107</i>
Elsősegélynyújtás a technikumi és szakgimnáziumi osztályokban	107
Elsősegélynyújtás oktatása gimnáziumi osztályokban	108
3.13. A közösségi szolgálat.....	109
<i>A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a 100/1997. (VI. 13.) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló kormányrendelet értelmében a rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzése.....</i>	<i>109</i>
A közösségi szolgálat célja	109
3.14. Ifjúságvédelem: a tanulók szociális és kulturális háttere	111

BEVEZETÉS

A Magyarországi Evangélikus Egyház fenntartásában működő Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi Technikum és Művészeti Szakgimnázium (9400 Sopron, Deák tér 51., OM 030705) Pedagógiai Programja

- a 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról,
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról,
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben,
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről,
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról,
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról,
- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendeletben,
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendeletben meghatározott rendelkezések alapján épül fel.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1. 1. Az iskola rövid története

Az Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi Technikum és Művészeti Szakgimnázium a már korábban létező soproni evangélikus iskolahálózat része. A városban 1557-től létezik protestáns szellemű oktatás. A soproni evangélikus gyülekezet iskolája a templom mellett már nem tudta befogadni a tanulókat, így új iskola építését határozták el.

Az 1932-ben megnyílt evangélikus elemi iskola léte jelképesnek is tekinthető. A soproni gyülekezet a gazdasági világválság közepén épített iskolát, ezzel a tettel is kifejezésre juttatta, hogy a jövőnek építkeznek, hiszen gyermekeket akar nevelni.

A városban felsőfokú evangélikus képzés is folyt (Evangélikus Tanítóképző, Teológiai Intézet). A Deák tér másik végén álló Evangélikus Tanítóképző háborús sérülése után iskolánk épületébe költözött át a gyakorló iskolájával együtt, pontosabban a szomszédos teológiai épületet is használták, amelyből iskolánk 1948-as államosítását követően 1951-ben a Teológiát Budapestre helyezték. 1946-ban, a német nemzetiségű hittestvéreink száműzése után, az evangélikus gyerekek száma is radikálisan (feltehetően kevesebb, mint felére) csökkent, az addigi három iskola „feleslegessé” is vált. A középfokú tanítóképzés 1957-ben megszűnt, utána a Teológia épületében működött tovább az – akkor már – általános iskola, iskolánk épületében pedig a Martos Flóra Gimnázium. Az egészségügyi képzés 1971-ben indult, a gimnázium hosszabb ideig szünetelt, de 1992-től ismét vannak gimnáziumi osztályok is. A középszintű egészségügyi szakközépiskolai képzés 2001-ben véglegesen megszűnt.

Az Evangélikus Egyház 1996. július 1-jével kapta vissza iskoláját. Ezt követően beindult a tíz hónapos felnőtt szakápolói képzés, illetve elkezdődött a 14-18 éves korosztály ún. „világbanki” képzési profiljának beindítása.

Az 1997/98. és az 1998/99. tanévben felsőfokú ápoló szakképzés folyt a HÍD program keretében.

Az 1998/99. tanévtől az iskola felmenő rendszerben bevezette a „világbanki” modellt követő humán szakmacsoportos képzést.

2001-ben megszűnt a „világbanki” modell, az új szakközépiskolai képzés hivatalos meghatározása: egészségügyi szakmacsoport.

A 2006/2007-es tanévtől az iskola felmenő rendszerben bevezette a sajátos nevelési igényű (dyslexia, dyscalculia, dysgraphia) tanulók gimnáziumi képzését.

A humán szakmacsoportos képzést 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben felváltotta a 4 évfolyamos; közismereti és szakképzési kerettanterve épülő egészségügyi szakközépiskola, mely 2016. szeptember 1-jétől szakgimnáziumként működik. A szakgimnáziumi képzésre épülő, az egészségügy I. ágazathoz tartozó szakképzés a gyakorló ápoló képzés elindításával vette kezdetét a 2017/2018.

tanévben. Az ezt követő években sor került az ápoló, gyakorló csecsemő és gyermekápoló, gyakorló mentőápoló, majd a csecsemő és gyermekápoló, illetve a mentőápoló képzések bevezetésével a szakképesítések körének bővítésére.

Az iskola nevelőtestületének határozata és a fenntartó jóváhagyása alapján 2018. szeptember 1-jével az intézmény neve Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi és Művészeti Szakgimnáziumra változott, és a 2019/2020. tanévtől felmenő rendszerben megkezdődött a művészet, közművelődés, kommunikáció szakgimnáziumi ágazathoz tartozó előadóművészet XLII., azon belül a táncos II. képzés beindítása.

A 2020/2021. tanévtől kezdődően az intézmény neve Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi Technikum és Művészeti Szakgimnáziumra változott.

1. 2. Az evangélikus iskola teológiai-pedagógiai alapvetése. Nevelési alapcélok, értékek és feladatok

A Magyarországi Evangélikus Egyházban elkötelezettek vagyunk az oktatási-nevelési küldetésünket szolgáló iskolánk fenntartásában és működtetésében.

A megközelítés

Az evangélikus iskolában a legfőbb érték az ember, aki Isten teremtménye, kegyelemre szoruló és Krisztusban megmentett egyéniség. Az evangélikus iskolában alapvetően nem a teljesítmény határozza meg az egyes ember értékét. Személyes elköteleződésünk a ránk bízottak iránt nem függ elért tanulmányi eredményeiktől. Ebben az egyén iránti elköteleződésben látjuk a személyiség kibontakoztatásának, az önálló döntésekre való nevelésnek, az igényes tanulmányi munka magas színvonalának kulcsát. Ezért iskolánk arra törekszik, hogy megismerje és elfogadja tanulói teljes személyiségét, és lehetőségeinek távlatát szem előtt tartva végezze napi munkáját. Ennek érdekében a diák-tanár, diákdíák, szülő-tanár és tanár-tanár kapcsolat magas minőségére törekszünk. Figyelünk arra, hogy az oktatás minden résztvevője megfelelő biztatást és bátorítást kaphasson munkája végzéséhez és saját kiteljesedéséhez.

A döntéshozatal

Jézus tanításának és életpéldájának értelmében az evangélikus iskola szándéka személyes emberi kapcsolatok kialakítása. Nem kíván elszigetelődni nehéz helyzetektől sem. Életfolytatásában elsősorban nem a külső szabályok elsődlegesek, hanem az Isten-közeli aktuális döntésekhez ragaszkodik, melyeket nem akar ettől független törvénné tenni. Ezt csakis a Jézus Krisztusban való bizalmi közösségben tudja elképzelni. Munkájában ezt az egész életre szilárd bázist adó bizalmi közösséget igyekszik felébreszteni tanulóiban.

Ezért iskolánk olyan egyéni és közösségi élményeket kínál, amely esélyt ad a hit megerősödésére. Diszkréciót, védelmet, személyességet nyújtunk tanulóinknak a hit megélésére. Mindenkit saját érési folyamatában látunk. Hitoktatóink, iskolalelkészeink, tanáraink nem hatalmi helyzetből hanem esendő, személyes példaadással segítik ezt.

A Biblia

Az evangélikus iskola a Bibliát alapnak tekinti, mert benne – a múlt- és jelenkor személyes és közösségi tanúságtevői révén – rajzolódik ki Krisztus személye, akin keresztül Isten személyes jelenlétével találkozik. Emiatt központi kérdésnek tartja az Írással való elmélyült, személyes, bölcs és tudós foglalkozást, a benne olvasottak aktuális megértését, hogy Isten ígéje szabjon irányt és mértéket gondolkodásának és cselekedeteinek. Ezért iskolánk minden tanulót eljuttat a magabiztos bibliahasználat szintjére. Tanáraink a Bibliát a technikai használaton és tárgyi ismereteken messze túlmutató forrásként és alapként láttatják, mely Krisztusra mutat, s melyen keresztül Isten keres minket.

A közösség

Az evangélikus iskola Krisztus lelkülétével működő gyülekezetté kíván formálódni. A benne alakuló közösség tagjai arra hívtak el, hogy Krisztus tanítványaivá, Isten népévé váljanak. Készek legyenek szeretetben elfogadni a sokféle gondolkodást, irgalmas szeretettel vegyenek részt egymás életében, vállalják a világban való jelenlétet, legyenek készek bűnöket megbocsátani, és járja át őket a jó cselekvésének természetes vágya. Ugyanakkor tanítványaink – ha kell – legyenek képesek felmutatni evangélikus hitüket és képviselni keresztény értékeiket a kor kihívásaiban.

Ezért iskolánk nevelőmunkájának középpontjában nem a jótettek halmozása, a tanulmányi versenyek megnyerése vagy a jó magaviselet áll. Amikor tanulóinkat elfogadásra, megbocsátásra, a társadalmi előítéletek elvetésére, a megalázottak és megszomorítottak védelmére neveljük, akkor Krisztus embereiként tesszük ezt. Így segítjük őket az emberi értékek csendes és határozott képviselésére.

A Nemzeti Alaptanterv a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nemzeti Alaptanterv emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nemzeti Alaptanterv lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is.

Az alaptanterv a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást.

A Nemzeti Alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése. Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják,
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítéelőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

A Nemzeti Alaptanterv fontos szerepet szán az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Kiemelten kezeli az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartja azokat a tartalmakat,

amelyek Európához tartozásunkat erősítik. A dokumentum figyelmet fordít az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelésoktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A Nemzeti Alaptanterv szándéka, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennél fogva egyensúlyra törekszik a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

A Nemzeti Alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok a pedagógiai folyamat egészében megjelennek oly módon, hogy beépülnek a műveltségi területek, tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tematizálják az osztályfőnöki órák programját, és keretet adnak a tanórán kívüli foglalkozásoknak. Fejlesztési területek:

- erkölcsi nevelés,
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
- állampolgárságra, demokráciára nevelés,
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése,

- a családi életre nevelés,
- a testi és lelki egészségre nevelés,
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
- fenntarthatóság, környezettudatosság,
- pályaaorientáció,
- gazdasági és pénzügyi nevelés,
- médiatudatosságra nevelés és
- a tanulás tanítása.

A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az iskola feladata az alapműveltség elmélyítése és megszilárdítása minden területen, valamint az érettségizők felkészítése a pályaválasztásra és a továbbtanulásra.

Az erkölcsi nevelés

A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése kiemelt feladat. Az erkölcsi nevelés során felkészítjük a tanulókat az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítünk választ találni erkölcsi és életvezetési problémáikra. Az erkölcsi nevelés egyben lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására.

Az erkölcsi nevelés megvalósulása tanórai keretek között elsősorban hittan-, és osztályfőnöki órákon valósul meg. Tanórán kívüli keretek közt, az iskola- és osztályközösségeket fejlesztő tevékenységek, programok is tanulók erkölcsi fejlődését célozzák.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók megismerik nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei, a helyi német nemzetiség megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Kialakítjuk a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzését, és azt a felismerést, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a

magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, megismerik történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódnak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

A nemzeti öntudatra nevelés tanórák keretei között elsősorban a történelem, hon- és népismeret, magyar irodalom, ének-zene, rajz és vizuális nevelés tantárgy tanítási tartalmaiban, osztályfőnöki órákon valósul meg, illetve a nemzeti ünnepek, emléknapok közös megünneplésében, projekt-, és témanapok tematikájában jelenik meg.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését kívánja. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. E célt szolgálja az osztályközösségek kialakításának és fejlesztésének, valamint a diákönkormányzat működtetésének támogatása is.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

E fejlesztési terület valamennyi tanórán helyet kap, elsősorban azonban az erkölcsan, osztályfőnöki órák tanmenetében jelenik meg.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A családi életre nevelés elsődleges színterei: az osztályfőnöki- és biológiaórák, illetve az iskolában működő Családi Életre Nevelés Program.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Az iskola feladata felkészíteni a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A tanulók sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola célja az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A testi és lelki egészségre nevelés színterei elsősorban az osztályfőnöki órák, illetve a technikumi és szakgimnáziumi képzés keretében megvalósuló szakmai órák.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Az iskola célja, hogy kialakítsa a tanulóknál a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknál a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez. A nevelés színterei elsősorban az osztályfőnöki-, és hittan órák.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell ismerniük és becsülniük természet és a kultúra értékeit. Meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Ez a cél természettudományos tantárgyak és osztályfőnöki órák helyi tantervében fogalmazódik meg elsősorban.

Pályaorientáció

Iskolánkban a pályaorientáció folyamatosan jelen van. Az osztályfőnökök törekednek arra, hogy a tanulók minél több szakmát, hivatást megismerjenek.

A tanulók önismeretének fejlesztésével az iskola a megalapozott, sikeres továbbtanulást támogatja. A pedagógusok segítik a tanulókat abban, hogy képesek legyenek megfogalmazni, mi érdekli őket leginkább, legyenek tisztában saját adottságaikkal, és hogy azokat mely szakmákban tudnák hasznosítani. A középiskolák bemutatkozása, a pályaválasztási tájékoztatók segítik az iskola ezen tevékenységét.

A pályaorientáció iskolánkban elsősorban az osztályfőnöki órákra terjed ki, de egyéb iskolai programokon is megvalósulhat.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

A gazdasági és pénzügyi nevelés elsősorban matematika és osztályfőnöki órákon történik.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével. A médiatudatosságra nevelés különösen a mozgókép és médiaismeret és az informatika óra kiemelt feladata, de az osztályfőnöki órákon is megjelenik.

A tanulás tanítása

Az iskola törekszik a kreativitás fejlesztésére, az írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára, hogy a tanulók tudjanak megfelelően írni, olvasni, számolni, továbbá ne legyenek idegenek számukra az IKT-eszközök. A mentális képességek fejlesztésével az iskola célja, hogy a tanulók saját tanulásukat meg tudják szervezni, a tanulás iránti attitűdjük legyen pozitív. A tanulók egyéni tanulási stratégiái erősödjenek meg, és tudják egyre tudatosabban, gyakorlottabban kezelni saját tanulási stratégiáikat, felismerjék készségeik erős és gyenge pontjait, képesek legyenek saját munkájukat tárgyilagosan értékelni. A tanulási folyamat ilyen támogatása minden tanórán megvalósul.

Az aktív tanulás

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a problémamegoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Iskolánk tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését illeszti a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő, multidiszciplináris téma kerül a középpontba, a tanóra és/vagy tanórák céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusok figyelembe veszik a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált, személyre szabott nevelés és oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik a tehetséggondozó, illetve a felzárkóztató csoport munkájának keretében.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő,

az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Iskolánkban a Nemzeti Alaptanterv előírásaival összhangban valósítjuk meg projekt formájában a tematikus heteket és a teamtanítást. Mindkettő a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg. A 2016-2017. tanévben az iskolai oktatási-nevelési folyamatba integráltuk az együttnevelést szem előtt tartva a kéttanáros modellt, amelynek keretében a szaktanár és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási program szerint együtt tanít (közös tanítás pedagógusok együttműködése révén) és közösen értékeli.

A differenciálás speciális megvalósulása az együttnevelés során a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nemzeti Alaptantervben foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi

az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a tanár. Ennek gyakorlati leképzése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz. A 2018-2019. tanévtől felmenő rendszerben az iskola digitális háttérű támogatottsággal folytatja az oktatási és nevelési munkát a gimnáziumi képzésben; ebben a módszertani megújulásban hangsúlyos szerepet kapnak a digitális technológiával támogatott módszertani eljárások.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Meggyőződésünk, hogy mindkét értékelési típus: a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. A diagnosztikus és szummatív értékelés célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az iskola éves munkatervében ezt a célt szolgálja a próbaérettségi vizsga megszervezése.

Az iskola pedagógiai programjában egyértelműen meghatározza és nyilvánossá teszi az értékelés minden formájának – beleértve az osztályozást is – szempontjait, az ehhez kapcsolódó eljárásokat: a tanulók és a szülők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerik azokat az intézményi házirendben.

A Magyarországi Evangélikus Egyház a 2005. évi VIII. törvény az egyház intézményeiről, és az azt módosító 2012. évi VI. törvény 56.§ (1) bekezdése alapján „a köznevelési intézmény alapvető célja hogy:

- tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgárává,
- evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjává,
- a más felekezeti tanulókat egyházunk megbecsülésére és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával – a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is – nevelje,
- minden tanulóját a hatályos állami jogszabályok illetve a nemzeti alaptanterv és az országos nevelési programok célkitűzéseinek megfelelően oktassa,
- és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.”

Jézus Krisztus mennybemenetele előtt azt mondta: „Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek (Mt. 28, 19-20).”

Az egyházi törvény megfogalmazása alapján az iskola legfőbb nevelési célja az, hogy diákjait józan keresztyén szemléletmóddal felvértezve képessé tegye az egyházban és a világban folyó szolgálat elvégzésére. Ahogy Luther Márton fogalmazta meg a Nagykátében a negyedik parancsolathoz fűzött magyarázatban: „Ha az egyházi és a világi kormányzásban arravaló embereket szeretnétek látni, akkor nem szabad sajnálni sem pénzt, sem időt, sem fáradságot gyermekeink tanításánál és nevelésénél, hogy

majd szolgálhassanak Istennek és a világnak.” Minthogy a gyermek az Úr ajándéka (Zsolt. 127,3), az evangélikus oktatási intézményben dolgozó pedagógus az Úr munkatársa a rá bízott tanítványok formálásában, Isten által adott talentumaik (képességeik, lehetőségeik) fejlesztésében és hasznosításában.

Az ember Isten teremtménye, akit az Úr saját képére és hasonlatosságára alkotott, így az ember képes az őt körülvevő természeti, társadalmi és technikai környezet megismerésére, a választásra a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút között. Az iskola célja tehát annak a megmutatása, hogy Isten gyermeke valóban képes a fentiek megkülönböztetésére és a helyes döntésből fakadó életvitelre. Az intézmény nevelési elveinek érvényesítése csak úgy eredményes, ha a tanár és a tanítványa Krisztusban testvérének tekinti egymást.

A hit Isten ajándéka, de vallásból van, ezért fontos a Szentírás, hitvallásaink, a keresztyén erkölcs, életvitel értékeinek és az evangélikus hagyományoknak a megismertetése.

Mivel az élet Isten ajándéka, az iskola célja az élet feltétlen tiszteletének elfogadtatása, különösen fontos ennek a célnak az elérése, figyelembe véve az intézmény egészségügyi irányultságát. Cél továbbá a teremtet világ, az emberi munka, a tudományok és művészetek eredményeinek megismerése, az ezek iránti érdeklődés felkeltése és buzdítás mindezek megóvására.

A hitoktatás szervezési kérdései, célkitűzései az intézmény nevelési és oktatási programjában

Intézményünk a hitoktatás keretében gyakorolt nevelő és oktató munkája során elsősorban saját felekezetének tagjait igyekszik elérni és az evangélikus iskolarendszerbe bevonni, ökumenikus elkötelezettsége okán ugyanakkor örömmel várja más keresztyén felekezetek tagjait is, sőt az egyházhoz nem tartozók irányába is teljesen nyitott. Az iskola nevelőtestülete munkája során arra törekszik, hogy a rá bízott fiatalokban kialakítsa és megerősítse a keresztyén világképet, világnézetet és értékrendet, támogassa személyes hitük megszületését és növekedését, és bevezesse őket a hitélet gyakorlatába. Ennek érdekében a három történelmi felekezet segítségével csoportonkénti megoszlásban, ugyanakkor az intézmény egységét és felekezeti elkötelezettségét szem előtt tartva biztosítja az iskola tanulóinak a hitoktatást. A hitélet egyéb alkalmai, pl. a hetenkénti közös áhítat, a rendszeres imádság, az egyházi ünnepek és jeles iskolai események istentiszteleti közösségben való megünneplése, a csendesnapok, -hetek és -hétvégék és mindezek hittanórai előkészítése ugyancsak szerves részét képezik az iskolai életnek, ugyanakkor lehetőséget adnak arra is, hogy általuk tanítványaink elinduljanak a gyülekezeti közösség felé, ami hitoktatói munkánk kiemelt célja.

Az intézmény nagy hangsúlyt helyez a rá bízott fiatalokkal való mindennapos foglalkozásra, személyiségük és jellemvonásaik megismerésére, hogy ezekhez igazodva, szeretetteljes bánásmóddal, következetességgel, türelemmel, az egymás iránti szeretet hiteles példájával segítse őket a keresztyén értékek elfogadására, megerősítésére és gyakorlására. Tudatosan ad teret a hittanóra keretein belül az egyéni hit formálódásának segítésének, az egyéni vélemények megszólalásának, a személyes élet és a keresztyén hit kapcsolatának kialakításának. Az iskola komolyan veszi diákjai egyéni, családi és társadalmi helyzetét. A nevelőtestület a munka során számít a családok együttműködésére, ugyanakkor felajánlja segítségét, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel közreműködjenek a közös célok megvalósításában. Ennek horizontján felnövekvő tanítványaink olyan egészséges gondolkodású, keresztyén erkölcsű felnőttként állnak, akik tudnak választani jó és rossz, igaz és hamis, helyes és helytelen között, és akik egyházukhoz hű és hazájukhoz ragaszkodó emberként felelősen élik életüket.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eljárásrendszere, módszerei, eszközei

Az iskolában folyó nevelő-oktatómunkát az érintett osztályokban a kompetencia alapú oktatás jellemzi, mind eszközeiben, mind az alkalmazott módszerekben.

A kompetencia alapú oktatásban hangsúlyossá válik a tevékenységközpontú tanulásszervezés. A mindennapok nevelő-oktató munkájába beépülnek a kooperatív módszerek, technikák, az osztott csoportos oktatás, a tanulói együttműködésen alapuló tanulás (pármunka, csoportmunka) eszköztára és a differenciálás módszerei.

A digitális kultúra oktatási eszközrendszerének alkalmazása a mindennapi munka gyakorlatában hangsúlyossá válik.

Személyiségformálás

Diákjainkat olyan személyiségekké kívánjuk nevelni, akik:

- bizakodók, képesek feloldani az ellentéteket, szeretik a családjukat, iskolájukat, egyházukat, lakóhelyüket, szeretik a hazát és a nemzetet,
- közvetlen környezetük értékeit megőrzik, gyarapítják,
- tisztelnek más népeket, megbecsülik azok értékeit,
- megbecsülnek minden embert, minden életet, segítőkészen állnak mindenki mellé, különösen támogatva a – bármilyen okból – hátrányos helyzetűeket,

- képesek az új információk környezetében eligazodni és azt kritikai módon felhasználni.

Kiemelten fontosnak tartjuk továbbá:

- a tanulók empátiájának kialakítását és fejlesztését,
- személyes tapasztalatok megszerzését az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása során,
- a tanulók segítségét jellemük, gondolkodásuk és ízlésük fejlődésének kialakulásában,
- a tanulók kommunikációs készségének fejlesztését: a véleményformálás, a vélemények és érvek kifejtésének, értelmezésének és megvédésének képességét.

A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása. A személyiségfejlesztés kiemelt feladata az egészséges, reális énkép, az önismeret és önértékelés fejlesztése élethez közeli helyzetekben, szituációkban.

Nevelésünk fő célja, hogy fiataljaink megtalálják élethivatásukat.

Közösségfejlesztés

A tanuló személyiségfejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka az iskolában egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskola nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulóközösségek fejlesztésével kapcsolatos feladatok:

- az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli foglalkozásokhoz) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, fejlesztése,
- a tanulók toleranciára nevelésének, az együttműködési készség kialakításának előtérbe helyezése a társas kapcsolatok fejlesztése érdekében,
- a befogadó jellegű iskola megteremtése,
- az önkormányzás képesség kialakítása a tanulói közösségek fejlesztése során, hogy a tanulók tanári segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél érdekében tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát értékelni,

- a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos szervezése, hogy a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódhassanak, azokban aktívan részt vehessenek,
- közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása és megőrzése, amit az iskola az ezt erősítő viselkedési normák, formai keretek meghatározásával és tevékenységek szervezésével biztosít,
- az iskolalelkész és a felekezeti hitoktatók feladata, hogy kialakítsák a tanulók az iránti belső igényét, hogy keresztyén hitre jussanak, hitüket gyakorolják, és saját gyülekezetük aktív tagjai legyenek.

A közösségfejlesztés lehetséges területe a tanulmányi kirándulások, ünnepváró iskolai vagy osztályfoglalkozások (pl. Mikulás, Karácsony, Húsvét előtt).

Tanulmányi kiránduláson évente egy alkalommal, a tanév munkatervében meghatározott időpontban vesznek részt az osztályközösségek, azzal a kikötéssel, hogy a tanulmányok alatt legalább egy alkalommal a határon túli magyarság kulturális értékeivel kell ismerkedniük.

Érdeklődő diákcsoportoknak a szülők anyagi támogatásával külföldi tanulmányutat szervez az iskola. A programok anyagi fedezetének kérdésében az adott osztály szülői közössége a tanév első szülői értekezletén határoz azzal a kikötéssel, hogy nem lépi túl az iskolai Diákönkormányzat és a főigazgatótanács véleményének kikérésével, a Szülői Szervezet által az adott tanév osztályprogramjaira meghatározott legmagasabb összeget. A szülői közösség határozatát írásban rögzíti.

Az Esélyegyenlőségi Program alapelvei

Az intézménybe járó valamennyi tanulónak joga van a tanuláshoz, és egyéni tulajdonságait, érdeklődési körét, képességeit, tanulási szükségleteit, saját tapasztalatát és gyakorlatát figyelembe kell venni a nevelés-oktatás folyamán.

A sajátos nevelési igényű tanulóknak gyermekközpontú pedagógiával és gyógypedagógus segítségével, fejlesztő foglalkozás keretében kell lehetőséget biztosítani arra, hogy problémáját figyelembe véve, hatékonyan tanulhasson, fejlődhessen.

Az intézmény olyan inkluzív iskolát kíván megvalósítani, ahol érvényesül a befogadás, az előítéletek leküzdése, és széleskörű tájékoztatási és képzési program valósul meg.

Az Esélyegyenlőségi Program gyakorlati alkalmazása

A nevelés – oktatás három képzési formában történik. Az intézmény differenciált oktatással, a tanulók képességeihez és érdeklődéséhez igazított módszerek alkalmazásával, tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozás szervezésével segíti a tanulók előre haladását. A nevelés-oktatás folyamatában különös figyelmet kapnak a sajátos nevelési igényű tanulók.

Az iskola gondoskodik a Pedagógiai Programban foglaltak megvalósításához szükséges feltételekről, a korszerű szemléltető eszközökről, és tanórán kívüli tevékenységekkel, iskolán kívüli programok szervezésével is támogatja az esélyegyenlőség megvalósítását.

A tanulók mentális egészségének megőrzése érdekében iskolalelkész és iskolapszichológus áll a tanulók rendelkezésére.

Tehetséggondozás

A tehetséges tanuló képességei, teljesítménye alapján kiemelkedik a társai közül, ami gyors felfogóképességet, jó tanulási képességet, térbeli fogalomalkotást, jó memóriát és bizonyos területen különösen magas szellemi teljesítményt foglal magába, és több ismeretkörre, tanulási területre is kiterjedhet. Mivel a tehetség önmagában még nem jelenti azt, hogy a teljesítmények valóban felszínre törnek, az iskola kiemelt feladatként kezeli a tanulók képesség-, és készségfejlesztését, lehetőséget teremtve a tehetséges tanulóknak képességeik kibontakoztatására.

A különböző tehetséggondozó tevékenységformák kiválasztásakor, megszervezésekor nagymértékű önállóságot kell biztosítani a tanulóknak, különös tekintettel kell lennünk az életkori sajátosságokra. Törekedni kell arra, hogy ezek a programok kielégítsék az egyéni érdeklődésüket, az önművelési igényeiket.

A tehetségszűrés és tehetségazonosítás az iskolapszichológus irányításával és a fejlesztő pedagógusok bevonásával történik. A tehetségazonosítás első lépéseként az iskola a tanulók tanulásmódszertani és tanulási stílusát méri fel. A kérdőívek kiértékelése után a tanév eleji szülői értekezleten (minden tanév szeptemberében) a szülők tájékoztatást kapnak a tanulók teljesítményéről.

A tehetséggondozó csoport létrehozásának célja és működési területe a tehetséggondozással kapcsolatos feladatok meghatározása. A csoport tagjai az intézmény különböző szakmai munkaközösségeinek tagjai az iskola teljes spektrumának átfogása érdekében. A csoport munkáját az intézményvezető koordinálja. A csoport tagjai a tehetséges tanulók azonosításában, az intézményi programok kidolgozásában és kivitelezésében vesznek részt, szükség esetén beszámolót készítenek a munkaközösség-vezetők részére.

A tehetséges és érdeklődő tanulók iskolai keretek között tanórán (differenciált foglalkozás, egyéni foglalkozás, szorgalmi feladatok), tanórán kívüli (pl. szakköri foglalkozás, időszakos csoportos foglalkozás, versenyre felkészítő foglalkozás, egyetemi, főiskolai előkészítő, versenyen és pályázatokban való részvétel) foglalkozáson, vagy az iskolán kívül folyó tevékenységekben vehetnek részt. Ezek a tevékenységi formák, módszerek lehetőséget teremtenek arra, hogy a jobb képességű, tehetséges tanulók a nekik megfelelő fokozott terhelést kapják, és az egyénre szabott feladatokkal figyelmüket tartósan lekössék. A szakmai tehetséggondozási munkát az egyes munkaközösségek végzik. A tevékenységek értékelésére a belső ellenőrzési rendszer keretében kerül sor (havi rendszerességgel a munkaközösségvezetői értekezletek keretében). A tehetséggondozás írásos értékelését a szakmai munkaközösség-vezetők és az intézményvezető éves beszámolója tartalmazza.

A sajátos nevelési igényű és kettős különlegességű tanulók tehetséggondozását az intézmény differenciált oktatással, a tanulók képességeihez és érdeklődéséhez igazított módszerek alkalmazásával segíti. Az intézmény biztosítja az inkluzív oktatás infrastrukturális és innovációs feltételeit. Mindezekon kívül fenntartja azokat az attitűdformáló programokat, melyek segítségével a többségi társadalom (tanulók, szülők) számára mutatja be a sajátos nevelési igényű és kettős különlegességű tanulók befogadásának gyakorlati lehetőségeit, illetve előkészíti integrációjukat a társadalomba.

Felzárkóztatás

A felzárkóztatást kiscsoportos, ill. egyéni foglalkozás keretében oldja meg az iskola. A tanulási nehézségekkel küzdő, illetve valamilyen fogyatékkal élő tanulók (mozgás-, látás-, hallássérült) oktatását a szülőkkel és a szakemberekkel való folyamatos konzultáció alapján végzi az intézmény.

A sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatása, képesség- és készségfejlesztése szakértői vélemény, valamint a további vizsgálati eredmények alapján, a szülőkkel történő egyeztetés után gyógypedagógus és logopédus szakember irányításával folyik.

A felzárkóztató foglalkozás célja, hogy átadja a hiányzó, de a középiskolai követelmények teljesítéséhez szükséges ismeretanyagot, lehetőséget biztosítson a tananyag gyakorlására és hasznos tanulási technikákkal ismertesse meg a tanulókat.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása és integrációja

Az iskola célja, hogy a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását és társadalmi integrációját segítse. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közösségbe

való beilleszkedését a pedagógusok az iskolalelkésszel és iskolapszichológussal együttműködve segítik elő szem előtt tartva a tanuló szociális helyzetét, tanulási és egyéb nehézségeit. Fejlesztésüket a tanítási órákon elsősorban az egyéni haladási ütemet segítő differenciált- és kooperatív tanulásszervezéssel segíti a nevelőtestület. Tanórán kívüli foglalkozás keretében a tanuló önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozásokon vehet részt és megismerheti a tanulási motivációt elősegítő és fenntartó tevékenységformákat és módszereket. A pedagógiai munka folyamán kiemelten fontosnak tartja az iskola tanulói erősségekre épülő motivációt, dicséretet és jutalmazást, illetve a megerősítő légkört.

1.4. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái

A főigazgató és a pedagógusok kapcsolattartásának rendje

A főigazgató napi, személyes munkakapcsolatot tart a nevelőtestület tagjaival. Heti és havi rendszerességgel, szükség esetén ettől eltérő rendben is, tájékoztatja a nevelőtestületet az iskola oktató és nevelő munkájával kapcsolatos teendőkről, és értékeli az értekezletek között eltelt időszak eredményeit.

A tanulók és a pedagógusok kapcsolattartásának rendje

Az intézmény vezetőjét és pedagógusait a tanulók problémáikkal a tanórák közti szünetekben vagy az iskola honlapján közzétett rend szerinti, illetve előre egyeztetett fogadóórák keretében kereshetik fel. A tanulóközösség egészét érintő kérdésekről a főigazgató vagy a tantestület megbízott tagja a hétfőnként tartott áhítatokat követően tájékoztatja a tanulókat. Évente egyszer, a diáknapi keretében a tanulók közvetlenül is fordulhatnak kérdéseikkel, kéréseikkel az iskola igazgatójához.

A szülő partneri szerepköre

A szülő, mint külső partner kerül kapcsolatba az iskolával, amikor gyermekének segít az iskolaválasztásban. Fontos, hogy a szülő megfelelő mennyiségű és pontos információt szerezzen az intézmény munkájáról.

Az intézmény elkészíti a beiskolázási tájékoztatót, és azt a tanév rendjében meghatározott időpontig eljuttatja az általános iskolákhoz, a felvételi eljárást koordináló központi szervezetekhez és a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerülethez tartozó egyházmegyéék gyülekezeteihez.

A középiskolai felvételi kérelmet a tanév rendjéről szóló belügyminiszteri rendeletben meghatározott időszakban és módon kell benyújtani.

A felvételi vizsgaidőszakot megelőzően az iskola a felvételizni szándékozó tanulók és szüleik tájékoztatása céljából megszervezi a Nyitott Kapuk Napját. A Nyitott Kapuk Napja rendezvényeinek keretében lehetőség nyílik az intézményben folyó oktató-nevelő munka, diákokkal szembeni elvárások, valamint a következő tanévben induló osztályokhoz kapcsolódó részletes információk megszerzésére. A felvételi eljárásról részletes tájékoztató olvasható a www.eotvos.sopron.hu weboldalon.

A szülő partneri szerepének be kell épülnie a tanítás-tanulás folyamatába. Az iskolában a szülők a törvényben meghatározott jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében Szülői Szervezet hozhatnak létre.

A szülők osztályonként és évenként 2-2 szülőt választhatnak az iskolai Szülői Szervezetbe. A Szülői Szervezet saját munkarendje szerint működik, és a főigazgatón keresztül tart kapcsolatot az intézménnyel.

Az osztály szülői munkaközösségével az osztályfőnök tart közvetlen kapcsolatot.

A szülői munkaközösségek intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a Szülői Szervezet választott tagjai juttatják el az intézmény vezetőségéhez.

Szülői Szervezetet a főigazgató a munkatervben rögzített időpontokban félévenként legalább egyszer hívja össze, tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, meghallgatja a tagok véleményét és javaslatait.

A Szülői Szervezetet véleményezési jog illeti meg a jogszabályban meghatározott következő kérdésekben, így:

- a munkaterv elfogadásában, illetve
- a tankönyvek tankönyvrendelésbe való felvételében.

A Szülői Szervezet feladatai ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

A szülő a pedagógiai folyamat segítőjeként bekapcsolódhat az iskola életébe. Ennek lényeges formái:

- részt vehet a szülői munkaközösség munkájában,
- bekapcsolódhat az osztály és az iskola diákrendezvényeinek szervezésébe,
- anyagi támogatásával előmozdíthatja az iskola Pedagógiai Programjának eredményesebb megvalósítását,
- együttműködhet a szülői bálra való felkészülésben,

- javaslatait, észrevételeit eljuttathatja a főigazgatótanácsban résztvevő szülőtársainak,
- segítheti gyermekét a gyülekezeti életbe való aktív részvételre,
- vitafórumot kezdeményezhet az iskolai élettel kapcsolatban az Szülői Szervezet tagjainak, az iskolavezetésnek és a tantestületnek a részvételével,
- részt vehetnek az iskola működésével kapcsolatos reprezentatív vagy teljes körű felmérésen,
- elsősorban osztályfőnöki órán – a pedagógussal egyeztetve – előadást tarthat a diákokat érdeklő témakörben,
- tanulmányi kirándulásokon, táborozások alkalmával, diákrendezvényeken kíséret, ügyelet vállalásával, illetve szervezőmunkával lehet az iskola segítségére,
- közreműködhet a végzős diákok szalagavató műsorain és
- jelesebb évfordulókon segítheti az ünnepélyek, rendezvények megtartását.

A szülőkkel való kapcsolattartás rendje

A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

Az iskola – a törvényi előírásoknak megfelelően – a tanulók munkájáról, tevékenységéről a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A szülők csoportos tájékoztatása a szülői értekezleteken, az egyéni tájékoztatás félévente egyszer megtartott fogadónapokon és a pedagógus egyéni fogadóóráin történik.

A szülők írásbeli tájékoztatási rendje

Az intézménybe felvételt nyert tanulókat az iskola a felvételi értesítés mellékletében tájékoztatja a nevelő és oktató munkához szükséges tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről és ruházati előírásokról (egyenruha, sportfelszerelés). Az iskola a tanulók tanulmányi eredményéről a digitális naptárban ad rendszeres tájékoztatást. A tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor a tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti. Ezeken kívül írásbeli tájékoztatást kapnak a szülők a pedagógiai programban és a házirendben foglaltak szerint.

A szülői értekezletek rendje

Az osztályok szülői közössége számára az intézmény tanévenként kettő, a munkatervben rögzített időpontban szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól, és a kilencedik évfolyamon az osztályfőnökök bemutatják az osztályban nevelő-oktató pedagógusokat.

Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a főigazgató, az osztályfőnök és a szülői munkaközösség képviselője a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

A szülői fogadóórák rendje

A pedagógusok a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára. Az iskola tanévenként kettő, a munkatervben rögzített időpontú, szülői fogadónapot tart, melyen a tantestület minden tagja részt vesz.

Az iskola pedagógusai minden hónap első hetének, a pedagógus által kijelölt napján és órájában fogadóórát tartanak.

1.5. A pedagógus feladatai

A pedagógus helyi intézményi feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Ezzel összefüggésben a 2023. évi LII. törvény és annak végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.)

Kormányrendeletben foglaltak mellett kötelessége különösen, hogy

- a rábízott tanítványokat keresztyén szellemben nevelje, fejlődésüket figyelemmel kísérje és elősegítse, ismereteiket gyarapítsa, pozitív erkölcsi vonásaikat fejlessze, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősítse, készítse fel őket a keresztyén életre,
- tiszteletben tartsa az általános emberi jogokat, beleértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat,
- az egyházi előírásokat, az iskolai tanulmányi és munkarendjét megtartsa, szakmai és pedagógiai felkészültségét állandóan fejlessze,
- a tanulók szüleivel a szükséges kapcsolatot fenntartsa,
- a pedagógiai dokumentumokat elkészítse,
- a tanítási órákra felkészüljön, és azokat előkészítse,

- az óratervben meghatározott tanítási órákat a helyi tanterv alapján összeállított, és jóváhagyott tanmenet alapján ellátja,
- a tantárgyi követelményeket és az értékelési rendszert a tanulóval ismertesse,
- a tanulók képességének, tehetségének kibontakozását segítése, a felzárkózás lehetőségét biztosítsa,
- a tanítványokat rendszeresen értékelje; az írásos feladatokat határidőn belüli kijavítsa, értékelje,
- a szülőket értesítse a digitális naplón, a tanulmányi rendszeren keresztül a tanuló iskolai teljesítményéről, érdemjegyeiről, magatartásáról,
- a tanulók előmeneteléről folyamatosan egyeztessen az osztályfőnökkel,
- a tanítványokat az érettségi vizsgára felkészítse,
- főigazgatói megbízásra érettségi vizsgáztatói és/vagy jegyzői feladatokat lásson el,
- tanulókat felkészítse versenyekre, vetélkedőkre, és az azzal kapcsolatos teendőket ellátja,
- tevékenyen vegyen részt a munkacsoport munkájában,
- részt vegyen az iskola és a fenntartó által munkaidő alatt szervezett rendezvényeken, eseményeken,
- megszervezzon és lebonyolítson iskolai rendezvényeket (például ünnepélyek, kirándulások, múzeumlátogatások),
- az iskolai felügyeletet (folyosó, bái ügyelet) ellátja,
- adminisztratív teendőket végezzen a főigazgató vagy a munkacsoport-vezető kérésére,
- az iskolavezetés felkérésére jelentést, statisztikát készítsen, részt vegyen a leltározásban,
- részt vegyen pedagógus továbbképzésen,
- részt vegyen munkaidőn kívül az iskola és a fenntartó által szervezett rendezvényeken,
- megtartsa az éves munkatervben meghatározott szülői értekezleteket, fogadó órákat és kapcsolatot tartson a szülőkkel,
- részt vegyen az értekezleteken,
- támogassa a Diákönkormányzatot,
- segítse az ifjúságvédelmi feladatok ellátását,
- biztosítsa a rendet a tanteremben, tornateremben, könyvtárban, folyosókon, udvaron és szertárban,
- részt vegyen az iskola önértékelési szabályzatában megfogalmazott pedagógus, vezető és intézményi önértékelési folyamatokban,
- teljesítse a főigazgató által elrendelt mindazon feladatokat, amelyek a neveléssel-oktatással összefüggnek, és pedagógus szakértelmet igénylő tevékenységnek minősülnek,

- indokolt esetben – egyeztetés után – munkakörébe nem tartozó, de az iskola érdekeit szolgáló feladatokat is ellásson

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök a gondjaira bízott diákközösség élén álló hiteles tanáregyéniség. Osztályán belül őrzi az iskola által képviselt, Pedagógiai Programjában megfogalmazott alapvető keresztyén értékeket. Személyes példaadásával segíti a diákközösség formálódását, a diák személyiségének fejlődését.

Az osztályfőnök feladatai

- Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal az intézmény éves munkatervét és a Házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra.
- Rendszeresen tájékoztatja a tanulóközösséget az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület határozatairól, ügyel a Házirendben foglaltak betartására, különösen a késésekre és a hiányzásokra.
- A helyi tantervhez igazodva elkészíti az osztályfőnöki órák éves tematikáját, és a tanmenemben meghatározott témákban beszélgetést, vitát folytat a tanulókkal.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi munkáját, szorgalmának alakulását.
- A tanév munkarendjében meghatározott időpontig értesíti a szülőt, ha gyermeke tanulmányi eredménye gyenge, vagy a tanuló valamely tantárgyból elégtelenre áll.
- Figyelemmel kíséri az osztály magatartásának, az osztály közösségi életének alakulását.
- Év közben – szükség esetén – él a dicséretnek, illetve az elmarasztalások lehetőségével. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51.§-a alapján nyomon követi a tanulók hiányzását, tájékoztatja a főigazgatót, a szülőt és a rendeletben meghatározott szerveket a tanuló távolmaradásáról, a hiányzás mértékéről.
- Az osztállyal és az osztályban tanító tanárokkal történő megbeszélés után javaslatot tesz a félévi és az év végi magatartás és szorgalom osztályzatokra.
- Elvégzi az adminisztrációs feladatokat (vezeti törzslapot, osztálynaplót; megírja és kiadja a félévi értesítőt és az év végi bizonyítványt, elvégzi a tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos dokumentációt; félévente legalább két alkalommal írásos formában értesíti a szülőt gyermeke tanulmányi eredményéről; havonta, illetve félév és év végén összesíti a hiányzásokat; elvégzi a közösségi szolgálat teljesítésével kapcsolatos dokumentációt; lebonyolítja és összesíti az iskolavezetés által jóváhagyott, osztályszintű felméréseket).

- Tájékoztatja az osztályközösséget az iskola hagyományairól, rendezvényeiről, és azok lebonyolítási rendjéről.
- Felügyeli az osztályát az iskolai, és az iskola által szervezett egyéb rendezvényeken.
- Megtervezi és megszervezi, valamint felelősséggel vezeti az osztálykirándulásokat. A 9-12. évfolyam valamelyikén határon túli kirándulást szervez, amit a központi költségvetés támogat. Tanév elején lebonyolítja az osztálytitkár választást, és a diákönkormányzati ülést követően beszámoltatja az osztálytitkárt az ott hozott döntésekről, és a tanulóközösséget érintő tevékenységekről.
- Az éves munkarendben meghatározott időpontban, de évente legalább kétszer szülői értekezletet tart.
- Részt vesz az értekezleteken.
- Beszámolót készít a főigazgató által meghatározott szempontok alapján.
- Folyamatosan figyeli osztálytermének és a terem berendezésének állapotát, az iskolavezetésnek jelzi a hiányosságokat, rongálásokat, illetve intézkedik azok megjavításáról.
- Indokolt esetben – egyeztetés után – munkakörébe nem tartozó, de iskola érdekeit szolgáló feladatokat is ellát.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendje

Az intézmény sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel diagnosztizált tanulók integrált oktatását és nevelését is ellátja. Az Alapító Okiratban foglaltak alapján mozgásszervi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók megfelelő szakértői véleménnyel, intézménykijelöléssel kerülhetnek az intézménybe.

Többségében egyéb pszichés fejlődési zavarral (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) kerülnek ide a diákok, de ezen kívül mozgás- érzékszervi-, beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral és beilleszkedési tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulókat is integrál az intézmény. A sajátos nevelési igényű tanulók esetén az intézmény az Oktatási Hivatal honlapján megtalálható A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei dokumentum tartalma szerint jár el.

A diákoknak az iskola biztosítja a sérülésspecifikus oktatásukhoz szükséges feltételeket, amelyek:

- egyéni szükségletekhez illeszkedő környezet, fejlesztő helyiség,
- a sajátos tanulási igény típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, integrált fejlesztésben tapasztalt gyógypedagógus, terapeuta,

- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a SNI gyermek egyéni fejlesztésének, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához,
- a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tantervek, tankönyvek és más segédletek a szakértői bizottságok szakvéleménye és javaslata alapján
- differenciált egyénre szabott tananyagok.,
- kötelező tanórákon túl a pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, nevelése esetén a helyi tanterv igazodik a fogyatékoság fokához.

A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára nagy segítséget jelent a csoportmunka és a pármunka módszerének alkalmazása, amely egyben személyiségük fejlesztését is célozza. A diszlexia, diszkalkulia, illetve diszgráfia ismérveiből következően a csoportokban elsődleges a szóbeli kommunikáció. A képesség-és készségfejlesztés kiscsoportos, vagy néhány fős foglalkozásokon történik.

A sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztésének lehetőségei

A tanulók felzárkóztatását, fejlesztését segítő programok egyik kiemelt feladata a tanulási zavarral küzdő diákok oktatása, nevelése, felzárkóztatása, fejlesztése.

Az oktatás és nevelés célja:

- az iskola követelményrendszerének való sikeres megfelelés,
- a meglévő deficitok ledolgozása, a hiányok pótlása,
- a teljesítőképes tudás megszerzése,
- a személyiségben rejlő gátak és lehetőségek feltárása,
- a meglévő képességek kiaknázása és megerősítése,
- a tanuláshoz szükséges pszichikai funkciók fejlesztése,
- a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítása,
- a tanulási folyamat készség szinten történő elsajátítása,
- hatékony tudásbővítés és tudásszint emelés,
- -probléma-érzékenység, problémamegoldó gondolkodás, feladatészlelés kialakítása,
- járulékos tünetek, viselkedés-és magatartási zavarok korrekciója,
- reális énkép és önismeret kialakítása,
- érzelmi stabilitás, egyedi érzékenység és motiváltság fokozása.

A szervezés elvei és eljárásrendje

- A tanulók szakértői véleménye, valamint a gyógypedagógus által felvett anamnézis, szociokulturális kérdőív, önértékelési, tanulással kapcsolatos felmérések, vizsgálatok, beszélgetések alapján a gyógypedagógus (bizonyos esetekben az iskolaorvossal, iskolapszichológussal konzultálva) megállapítja a status praesens-t.
- A tanulók egyéb iratanyagát figyelembe véve a gyógypedagógus megállapítja, hogy mely fejlesztési területen kell a fejlesztő munkát elvégezni. A fejlesztés egyénileg történik, egyéni fejlesztési terv alapján.
- A gyógypedagógus vezeti a sajátos nevelési igényű és a megkülönböztetett figyelmet igénylő diákok dokumentációját, figyelemmel kíséri a kontrollvizsgálatokat, tartja a kapcsolatot az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, szülőkkel, szakértői bizottságokkal.
- Alapelvünk, hogy pedagógiai tevékenységünk középpontjában a gyermek áll oly módon, hogy figyelembe vesszük anamnézisének, teljes eddigi életpályáját, személyiségének vonásait, a deficit mértékét és minőségét, a benne rejlő és kiaknázható lehetőségeket, kulturális- és szociális háttérét, motivációját.

A fentiekből kiindulva az adekvát fejlesztő módszer alkalmazásakor az alábbi szempontok figyelembevételét tartjuk szükségesnek: életkor, képességek, képességek, érdeklődés, motiváció, tárgyi- és személyi feltételek, tehetség, célkitűzések, kulturális háttér, családi együttműködés.

A felzárkóztatás, a fejlesztés sikeressége minden tanuló esetében a különleges bánásmód és differenciált fejlesztés függvénye. Egyéni differenciálás nélkül nincs hatékony képességfejlesztés.

A segítségnyújtás további módjai:

- a tanulás technikájának elsajátíttatása a tanulókkal (tanulási stratégiák, gondolkodási és tanulási módszerek),
- készség-és képességfejlesztő foglalkozások szervezése,
- kiscsoportok ideális kialakítása,
- egyéni képességekhez igazodó tanulás szervezése,
- a tanulást segítő közösség megteremtése,
- a jutalmazás különböző formáinak tudatos alkalmazása, sikerek elérésének közösségben történő kiemelése,
- továbbtanulás irányítása, segítése,

- önállóságra nevelés
- a tanulási hátrányok leküzdésében eredményesen alkalmazható számítógépes multimédia egyéni fejlesztő programok használata.

A képességfejlesztő, felzárkóztató munkát, a gyakorlatban megfelelő tapasztalattal rendelkező, szakirányú gyógypedagógus végzi. A tanulók heti egy tanórán csoportbontásban készség- és képességfejlesztő gyógypedagógiai foglalkozásokon vesznek részt, és a helyi tantervben meghatározott óraszámában, 1-3 fős csoportokban kapnak személyre szabott gyógypedagógiai fejlesztést. A kollégista tanulók a kollégium gyógypedagógusának vezetésével további rehabilitációs-, habilitációs foglalkozáson is részt vesznek.

A team-megbeszéléseken, a szakmai módszertani munkaközösségi megbeszéléseken, valamint a nevelőtestületi és nevelési értekezleteken a gyógypedagógus és a tantestület javaslatokat tehet az inkluzív oktatási, nevelési környezet kialakításával, feladataival kapcsolatban.

A Nemzeti Alaptanterv alkalmazása az sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása során

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a Nemzeti Alaptantervben rögzítettektől. Az SNI/BTMN miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a Nemzeti Alaptantervben meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A sajátos nevelési igény és a beilleszkedési, tanulási és magatartásbeli nehézségek miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a Nemzeti Alaptantervben leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

A Nemzeti Alaptanterv alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a Nemzeti Alaptantervben foglaltak az irányadóak, A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei dokumentumának tartalmával egyetemben, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesülnek, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított. A helyi

tanterv kiemelten kezeli az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. Ezek a feladatok minden műveltségterületen megjelennek.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanuló

Az egyéb pszichés fejlődési zavar a köznevelési törvény által használt gyűjtőfogalom, a sajátos nevelési igény egyik kategóriája, ide tartoznak azok a tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságai figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Ezt szakértői vélemény állapítja meg a komplex diagnosztikus vizsgálat alapján.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar fogalmába tartozik:

- olvasási zavar (diszlexia),
- helyesírási zavar (diszortográfia),
- íráskivitelezés zavara (diszgráfia)
- számolási zavar (diszkalkulia),
- figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD)
- magatartásszabályozási zavar, ami magában foglalja a impulzuskontroll-zavart, a diszruptív és diszszociális viselkedészavarokat. Ezek a zavarok kihatással vannak a társas viselkedésre, az interperszonális kapcsolatokra, kommunikációra, a normakövetésre és a szabályok betartására, így ezek a problémák az oktatási, nevelési helyzetekben is jelen vannak.
- a fentiek gyakran együttesen is előfordulnak, ezek kevert specifikus tanulási zavarokként jelennek meg;

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az egyéb pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

- A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.
- Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, gyógypedagógiai tanár, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.
- Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, tájékoztatást kapnak az osztálymunkában résztvevő pedagógusok, szaktanárok, különös tekintettel a diák osztályfőnöke. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.
- Az iskolai oktatásban érvényesülnek a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formák; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – érdemjegyekkel történő értékelés és minősítés alóli mentesítés adható.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaorientáció folyamatát is.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, a pozitív énkép és önértékelés kialakítása, a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése, a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása, a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket, amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos

felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Olvasási zavar (diszlexia), a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

A fejlesztés célja, hogy a fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése, az olvasás gördülékenységének elősegítése
- szövegértési stratégiák kialakítása
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Íráskép zavara (diszgráfia) – az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

A fejlesztés célja, hogy a specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkor osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuo-motoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Helyesírás zavara (diszortográfia) – a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.

A fejlesztés célja, hogy a fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladatai:

- fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése;
- beszédpercepció fejlesztése;
- verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése;
- modalitásspecifikus integráció fejlesztése;
- hang-betű megfeleltetés fejlesztése.

Számolási zavar (diszkalkulia)

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás

rendszerével, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása, - az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD)

A figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló a figyelmi, aktivitási és impulzivitási nehézségei ellenére elsajátítsa az osztályfokának megfelelő ismereteket és kompetenciákat minden tantárgy esetében.

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

A fejlesztés célja

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése. Az ismeretszerzés és alkalmazás, a tudásgyarapítás és képességfejlődés osztálytermi és hétköznapi színtereken is megvalósuljon.

Fő célkitűzések:

- a figyelem- és viselkedésszabályozás egyensúlyának megteremtése személyre szabott támogatással;
- teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés;
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése;
- a túlzott viselkedéses aktivitás veszélytelen és nem zavaró levezetésének megteremtése;
- fokozott egyéni bánásmód;
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése;
- önbecsülés és pozitív énkép kialakítása;
- szociális készségek fejlesztése, beilleszkedés elősegítése;
- feladatkiemelés idői és téri struktúrájának megtervezése és kivitelezése;
- dicséret, jutalom, motiválás, sikerélmény biztosítása.

A fejlesztés feladatai

- teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.
- speciális figyelemtréning,
- türelem, késleltetés és gátlás képességének fejlesztése

Magatartásszabályozási zavar

Az egyéb pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése, társas készségek, kapcsolatok fejlesztése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- düh- és agressziókezelés fejlesztése
- kommunikáció fejlesztése,
- megküzdési képesség fejlesztése
- konfliktuskezelési képesség, problémamegoldás fejlesztése,
- figyelmi működés fejlesztése

Eszközei:

- önértékelési képesség fejlesztése,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,

A NAT alkalmazása az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során a Nemzeti Alaptantervben meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges, a Nemzeti Alaptantervben leírt fejlesztési feladatok az irányadók, de a kompetenciaterületek, tanulási területek és tudástartalmak (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhatnak.

A Nemzeti Alaptanterv kiemelt célkitűzése az aktív tanulás, az egyénre szabott tanulási utak, a tanulói sokféleség figyelembevétele. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján a sajátos nevelési igényű tanulóknál mindezen célok megvalósulását támogatja a rugalmas tanulásszervezés, a heterogén tanulócsoporthoz, a tanulók közötti kooperációra építő módszerek, a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozása, a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek a feladatra vonatkozó instrukciók adásában és az értékelésben, valamint szükség szerint adaptált tananyag használata.

Az együttgondolkodást, a közös szemléleti alapokat a pedagógiai szakszolgálatok és a nevelést-oktatást végző intézmények között valódi tudásmegosztáson alapuló, átjárható információáramlás támogatja.

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését! E feladatok minden tanulási területen meg kell hogy jelenjenek.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

Az autizmus spektrumzavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei, az aktív tanulás támogatása

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori életminőség, a szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális-kommunikációs nehézségek, a viselkedésszervezés és a gondolkodás sérülésének speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.

Ennek érdekében feladatunk:

- az egyéni képességek fejlesztése, a gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése
- az autizmus spektrumán komprehenzív, fejlődési-viselkedéses-oktatási és kognitív-viselkedéses megközelítést alkalmazó módszertanok egyénre szabott alkalmazása szükséges
- az integráló köznevelési intézmény valamennyi közösségét informálni kell az autizmussal kapcsolatos alaptényekről és a támogatási stratégiákról
- a szociális adaptáció és az önállóság feltételeinek megteremtése, a társadalomba való
- beilleszkedés és a mindennapi élethez való alkalmazkodás megteremtése
- speciális módszerek segítségével megsegíteni az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre való felkészülést
- külön kiemelt feladat az elsajátított ismeretek alkalmazása, azok folyamatos használata és fenntartását és a minél változatosabb probléma – megoldási módszerek megtanítása és azok alkalmazása
- fontos a csoportba való beilleszkedés kezelése, a tanuló teljesítményének, erőfeszítésének értékelése, a rendszeres pozitív visszajelzések biztosítása a közösségen belül
- lényeges az egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása,

- jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos problémamegoldási módszerek tanítása.
- A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében az információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.
- A tanulók fejlesztési céljai hierarchikus rendben helyezkednek el abból a szempontból, hogy mennyire szükségesek a gyermek szociális alkalmazkodása és önszabályozása kialakításához (az egyéni fejlettségének szintjén). A típusos egyenetlen fejlődés azt jelenti, hogy a hiányzó vagy elmaradó készségek spontán fejlődésére nem építhetünk: minden egyes hiányzó részfunkció, illetve korábbi fejlődési szakaszból hiányzó alapozó funkció fejlesztését be kell illesztenünk ebbe a hierarchiába. Pl. a veszélyeztető viselkedések kezelése más, elfogadható viselkedések kialakításával a célok hierarchikus rendjében így alakul:
 - az ön- (esetleg köz-) veszélyes viselkedések kezelése,
 - a családi életet akadályozó viselkedések kezelése,
 - a taníthatóság és a csoportba való beilleszkedés kialakítása,
 - az iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása.

A fejlesztés ezek figyelembevételével, illetve a fejlettségi kor, a kommunikációs színvonal, a szociális alkalmazkodás folyamatos követésével történik. egyéni és kiscsoportos formában.

A Nemzeti alaptanterv alkalmazása az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok. Esetükben számolni kell azzal, hogy a NAT kulcskompetenciáihoz rendelt tudások elsajátításához hosszabb időtartamot szükséges biztosítani, a szociális megértést kívánó attitűdök, képességek fejlődését pedig kognitív stratégiákkal kell támogatni.

A NAT nevelési céljai, tanulási területei esetükben is alkalmazhatók, a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT szakaszaihoz rendelt tanulási célok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot kell biztosítani, egyes, az alábbiakban részletezett tartalmak hangsúlyosabban jelennek meg. A többlettartalmakat, mint az önismeretet, társas viselkedést, a spontán, funkcionális kommunikációt, egészségnevelést és munkakészségeket speciális rehabilitációs tantárgyként javasolt

tanítani. A kerettantervek adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, a szociális adaptáció szintjét, az intelligenciát és a nyelvi képességeket egyaránt figyelembe kell venni.

Az adaptáció szükségessége a tanulási célokkal kapcsolatos elvárásokra is vonatkozik. Az autizmussal, valamint az autizmussal és intellektuális képességzavarral is diagnosztizált tanulóktól nem várható el az autizmusban nem érintett kortársakkal azonos teljesítmény.

A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell a tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes tanítási területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

A tanulókat egyéni szükségleteiknek megfelelően mentesíteni kell a tananyagrészek vagy tantárgyak minősítése és értékelése alól.

A hallási fogyatékos tanuló

Hallássérülésnek nevezzük a hallószerv valamely részének veleszületett vagy szerzett sérülését, illetve fejlődési rendellenességét, amelynek az éptől eltérő hallásteljesítmény lesz a következménye.

A hallássérülés gyűjtőfogalom. Hallássérült személyek a nagyothallók, a siketek és a cochleáris implantátumot (továbbiakban: CI) viselők.

- A siket tanulónál súlyos fokú hallásveszteség áll fenn (a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásveszteség 90 dB-nél nagyobb).
- A nagyothalló tanulónál (enyhe nagyothallás esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásveszteség 30–45 dB közötti; közepes nagyothallás esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásveszteség 46–65 dB közötti; súlyos nagyothallásnál a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásveszteség 66–90 dB közötti)
- A hallásukat műtéti úton helyreállított (pl. cochleáris implantált) hallássérült tanulóknál – az egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után – fizikai értelemben közel ép beszédhallás mérhető.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, a fejlesztés megkezdésének ideje.

A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül gyógypedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg. A komplex ellátás a korai fejlesztésre és óvodai nevelésre építkezve, döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, a jól beállított hallókészülékek és hatékonyhangátviteli technikák használatával és/vagy a legkorszerűbb műtéti technika alkalmazásával

beépített cochleáris implantátumokkal történik. A felsoroltak együttesen határozzák meg a hallássérült tanuló eredményes nevelhetőségét, oktathatóságát.

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége (szövegértés, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.), és ennek következtében a megismerő tevékenység és egyes személyiségjegyek fejlődése. A tanuló nyelvi kommunikációs szintje az esetek jelentős részében nem korrelál életkorával, hallásállapotával – attól pozitív és negatív irányban is eltérhet.

A hallási fogyatékos (nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztése:

Sajátos cél:

- harmonikus személyiségfejlődés biztosítása a sajátos nevelési igényű hallássérült gyermekek számára, különös tekintettel a nyelvi, kommunikációs készségek és a szociális képességek fejlesztésére

Sajátos feladatok:

- a gyermek nyelvi-, kommunikációs képességeinek fejlesztése speciális eljárásokkal
- szociális képességek fejlesztése a minták gyakoribb biztosításával
- aktuális fejlettségnek megfelelő differenciált fejlesztés
- a hallássérült gyermeket elfogadó környezet kialakítása
- befogadó közösség felkészítése
- a többi gyermeket, életkorukat figyelembe véve tájékoztatjuk, felhívjuk a figyelmet a speciális eszköz védelmére. Személyes példával járunk elől a toleranciában, segítségnyújtásban, elfogadásban.

Az egységes szemléletformálás érdekében az intézmény valamennyi dolgozójának tájékoztatásáról gondoskodunk. Szükség esetén külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük.

Szociális képességek fejlesztése:

- a nyelvi funkciók, a kommunikációs készségek terén jelentkező elmaradások kihatnak a szociális képességek fejlődésére. A jó kommunikációs kapcsolat megteremti annak a lehetőségét, hogy a gyermek egészségesen, nyitottan forduljon a világ felé
- a hallássérülésből adódó nehezített élethelyzetek, az esetleges kudarcok feldolgozását segítheti, ha a hallássérült tanuló reális énképpel,
- önkontrollal, empátiával, toleranciával rendelkezik, valamint ismeri a frusztráció és stressz kezelésének technikáit. fontos a konfliktuskezelés, a meggyőzés, kapcsolatépítés, csoportszellem és az ezekhez kapcsolódó kommunikáció elsajátítása

- ösztönözzük a gyereket, de hagyjuk egyéni tempójában haladni. Mindezekkel a módszerekkel segítjük a hallássérült gyermek akaratí tulajdonságainak, kitartásának, önállóságának, önbizalmának, önfegyelmének a kibontakozását.

Nyelvi készségek fejlesztése:

A hallássérült nyelvi fejlesztését valamennyi tevékenységben biztosítani kell sajátos eljárások alkalmazásával. Komplex nyelvi fejlesztésre van szükség:

- a beszédkésztetés felkeltése
- a jó nyelvi minta gyakoribb alkalmazása
- auditív figyelem és differenciálás fejlesztése
- szókincsbővítés, szövegértés fejlesztése

A feladat jellegéből adódóan az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció döntően individuális jellegű, ezért egyéni vagy kiscsoportos keretben valósul meg.

A Nemzeti alaptanterv alkalmazása a hallássérült (siket és nagyothalló) gyermekek nevelésében-oktatásában

A hallássérült tanulók nevelésében a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes tanulási területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

A látási fogyatékos tanuló

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodóképességét, személyiségét.

Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek, akiknek látás teljesítményaz ép látáshoz viszonyítva két szemmel és korrigáltan is 0-0,33 közötti. Látássérült az a tanuló is, akinek a látótértekintése fixációs pontjától mindkét irányban legfeljebb 10 fok, azaz teljes szélességében legfeljebb 20 fok.

Ezen belül:

- vakok azok a tanulók akiknek látóképessége teljesen hiányzik. (Vízus: 0)
- aliglátók azok a tanulók, akik minimális látással rendelkeznek: fényt érzékelők, ujjolvasók, nagy tárgylátók (vízus: fényérzés- 0.1)
- gyengénlátók azok a tanulók akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látásteljesítmény (vízus: 0.1-0.33)

A vak valamint az aliglátó tanulókat elsősorban a tapintó-halló életmód, a gyengénlátó tanulókat a látó-halló életmód jellemzi.

A pedagógia fejlesztés szempontjából elsődlegesen a látásélesség és a látási funkciók ismerete fontos, de a pedagógusnak tájékozottnak kell lennie:

- a látássérülés kórokáról, a látássérültség időpont kialakulásának időpontjáról
- a szemészeti állapot javuló vagy romló tendenciájáról,
- a pedagógiai látásvizsgálat eredményéről,
- a gyermek intelligenciájáról,
- a látássérülés személyiségre gyakorolt hatásairól,

A nevelés- oktatás szervezeti keretének megválasztását az alkalmazott speciális módszeres eszközrendszert minden esetben a tanulók állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A látássérült tanulók fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

Az iskoláztatás során több fontos feladat van: nemzeti műveltség átadása, egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék elmélyítése, az esélyegyenlőség biztosítása a látássérülésből adódó hátrányok leküzdésével. Fontos az ép érzékszervek fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása. Látás hiánya nem csak a tanulás terén okoz eltéréseket, hanem nehezítette a mindennapi élet tevékenysége is. A pedagógus feladata, hogy egyéni bánásmóddal a közösség segítségével tudja mindezt korrigálni.

A személyiség fejlesztésének speciális feladatai vannak:

- a látás kihasználását segítő speciális optikai segédeszközök használata iránti igény kialakítása
- az érdeklődés irányítása a látóképesség szempontjából reális pályaválasztási területek felé
- az akarat tulajdonságok kialakítása az önálló tanulás és a későbbi munkavégzés céljából
- az önfejlesztés igényének kialakítása különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakozásában
- az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése, reális énkép kialakítása
- az egészségvédő magatartás szokásainak fejlesztése

Az integrált nevelés- oktatás során különösen figyelemmel kell lenni a következőkre: a látássérült tanuló vegyen részt egyéni fejlesztésekben, melyre állapotából fakadóan szüksége van. Ennek megvalósításához a szakértői javaslat nyújt szempontot.

A látássérült tanulóknak a tanuláshoz és a mindennapi életben való boldogulásukhoz, látásteljesítményükhöz igazodó mértékben különleges technikák elsajátítása szükséges:

- elektronikus olvasógép, speciális optikai segédeszközök,
- látássérültek számítástechnikai segédeszközei, programjai, használata,
- szükség szerint braille írás-olvasás elsajátítása, tájékozódás – közlekedés hosszú fehér bottal. e technikák ismeretanyaga az egyéni fejlesztési terv része

- a megfelelő eszközrendszer biztosítása mellett (egyéni megvilágítás, tankönyv kiválasztás, speciális füzet) a követelmények mennyiségi és minőségi teljesítése a látássérült tanulók egyéni adottságai szerint várható el,
- ennek érdekében több gyakorlási lehetőségre, és alkalmanként több gyakorlási időre van szükség

A látássérült tanulók habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozásai általában a következő területeket érintik:

- látásnevelés (látási funkciók fejlesztése, optikai és elektronikus segédeszközök használata)
- speciális ismeretek átadása (pl. gépírás, nagyító-, beszélő szoftverek, laptop használat)
- mozgáskorrekció (finommozgás, nagymozgás) (olvasási készség fejlesztése)
- tapintó írás-olvasás aliglátó vagy progrediáló szembetegségű tanulók esetében (braille írás-olvasás)
- tájékozódásra nevelés (tájékozódás vizuális támpontok alapján, tájékozódás hosszú fehér bottal, közlekedési önállóság)
- szükség esetén logopédiai ellátás és gyógytestnevelés

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai –szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

A Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek és a helyi tanterv alkalmazása

A helyi tanterv készítésénél a Nemzeti alaptantervben és a választott kerettantervben foglaltak az irányadók. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi tartalmak a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők. Ha a tanulót állapota akadályozza a tananyag elsajátításában, akkor az Irányelvben megadott módosítások figyelembevételével javasolt a helyi tanterv elkészítése. Minden tanulási terület oktatásában érvényesüljön a látásteljesítményhez igazodó szemléltetés, a látássérülés tényét figyelembe vevő munkakörülmények kialakítása, a látóképesség kihasználására nevelés, valamint speciális tantárgyi módszertani eljárások alkalmazása, a feladatok megvalósításához szükség esetén tágabb időkeret kijelölése, az egyéni adottságok figyelembevétele az értékelés során.

A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékosok csoportjába tartozik minden olyan tanuló, aki a beszéd és/vagy nyelv receptív folyamatainak (beszédfeldolgozás, beszédértés, nyelvi megértés) vagy expresszív folyamatainak (beszéd és nyelvi kifejezés, produkció) szerveződésében súlyos fejlődési eredetű vagy szerzett zavart mutat. Ez a zavar különböző klinikai képekben jelenik meg, és életkor szerint is eltérő jelleget mutathat. A verbális kommunikáció súlyos zavara, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus

alakulása, jelentős eltérése miatt az ilyen tanuló a társadalmi beilleszkedés szempontjából akadályozott.

A beszéd- és nyelvi zavarok diagnosztikus kategóriái az iskolába lépéskor és az iskoláskorban jellemzően az alábbiak:

Beszédzavarok

- hangképzési zavarok
- rezonanciazavarok
- beszédfolyamatosság zavarok
- artikulációs zavarok
- beszédmozgások

A súlyos beszédzavart mutató tanulók kapnak lehetőséget SNI-ellátásra. Ez biztosítható inkluzív nevelést megvalósító intézményben is. Ezen tanulók tanulásban való részvételét vagy iskolai teljesítményét jelentősen befolyásolhatja beszédfejlődési vagy szerzett beszédbeli akadályozottságuk.

Auditív feldolgozási zavarok

Az érintett tanulók a hallható jelek feldolgozásában mutatnak súlyos zavarokat, ez jellemzően a beszédfeldolgozásban, így a beszédértésben is komoly gondot okoz. Az auditív észlelés különböző zavarai mellett a hangzó beszéd észlelésében, feldolgozásában, ezért megértésében is zavart mutatnak. Nehézségeik nem perifériás eredetű hallássérülésből vagy intellektuális sérülésből fakadnak.

Nyelvi zavarok

Ez a beszéd- és nyelvi kifejezészavar érintheti a nyelv hangrendszerét, a beszédhangejtést, az aktívan használt szókincset, annak jelentését, a nyelvtani összefüggések kifejezését, a mondatalkotást, valamint a nyelvhasználatot (pragmatika). A nyelvi kifejezés zavara mellé társulhat a nyelvi feldolgozás, nyelvi megértés különböző nyelvi szinteken és különböző súlyosságban megmutatkozó zavara (receptív nyelvi zavarok) is.

A nyelvfejlődési zavar fent említett különböző formáit a következő diagnosztikus kategóriarendszer foglalja össze

Expresszív nyelvi zavarok:

- expresszív fonológiai zavar,
- expresszív morfológiai zavar,
- expresszív szintaktikai zavar,
- expresszív szemantikai zavar,
- expresszív pragmatikai zavar.

Receptív nyelvi zavarok:

- receptív fonológiai zavar,
- receptív morfológiai zavar,
- receptív szintaktikai zavar,
- receptív szemantikai zavar,
- receptív pragmatikai zavar.

Beszédfigyatékos SNI-besorolást csak azok a gyermekek/tanulók kaphatnak, akik elsődleges nyelvi zavarral küzdenek, vagyis expresszív és/vagy receptív nyelvfejlődési elmaradásuk hátterében sem intellektuális képességzavar, sem hallásfigyatékoság, sem autizmus spektrumzavar, sem mozgáskorlátozottság nem áll.

A beszédfigyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

- a fennálló zavarok végigkísérik az egész iskolai pályafutásukat, markáns teljesítményhátrányt jelentenek
- a beszédfejlődési zavarral küzdők jobb teljesítményt nyújtanak az írott nyelvhez kötődő feladatokban
- a nyelvfejlődési zavarral küzdő tanulók a nyelvi megértés és/vagy kifejezés zavara miatt a szóbeli és az írásbeli nyelvi teljesítmények terén egyaránt akadályokkal küzdenek.
- nyelvi zavarok másodlagos következménye iskoláskorban szinte minden esetben különböző súlyosságú verbális tanulási zavar.
- beszéd- és nyelvi zavarokhoz társuló fejlődési zavarok közül a figyelem- és aktivitászavarok, a szenzoros integrációs zavarok, a hallássérülés esetei fordulnak elő leggyakrabban.

A beszédfigyatékos (beszéd- és nyelvi fejlődési vagy szerzett zavarral küzdő) tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei

Intézményünkben integrált oktatási formában vesznek részt a felvételt nyert beszédfigyatékos tanulók.

- az érintett tanulók specifikus nevelésének-oktatásának alapja egyéni szükségleteik felismerése, megértése, ezek tanulási-tanítási folyamatokban való figyelembevétele,
- a fejlesztő tevékenységhez logopédiai eszközökkel felszerelt fejlesztő helyiség áll rendelkezésre,
- logopédus biztosítja a beszéd-/nyelvi fejlesztő ellátást ,
- a rehabilitációs-rehabilitációs munkát végző logopédus az egyéni fejlesztési terv elkészítésében és megvalósításában együttműködik a szaktanárokkal,
- szakember segíti a szaktanárokat a verbális tanulnivaló mennyiségének, összetettségének sérülésspecifikus szempontok mentén való meghatározásában, a beszéd- és nyelvi szempontú akadálymentesítésében, a tanuló képességstruktúrájának, terhelhetőségének leginkább

megfelelő feldolgozási és számonkérési mód kialakításában, valamint a feladatokra fordítható idő kijelölésében,

- iskola biztosítja a feltételeket ahhoz, hogy a beszéd-/nyelvi zavarral küzdő tanuló aktívan vehessen részt az osztály- és az iskolaközösség életében, megmutathassa tehetségét, erősségeit,
- Az életkornak megfelelően szükséges a gyermek önmagáról való tudásának, önismeretének folyamatos fejlesztése. Az erősségek és gyengeségek tudatos felismerésével alakítsuk ki a számára legmegfelelőbb megküzdési stratégiákat, a későbbi önálló tanuláshoz vezető úton.
- Változatos, az egyes tantárgyak nyelvi sajátosságaihoz igazodó tanulási, tananyag-feldolgozási stratégiák kialakítására, folyamatos fejlesztésére van szükség.
- A tananyag-feldolgozásban és a számonkérésben részesítsük előnyben a nem nyelvi megoldási módokat. Pl. a különböző művészeti ágak segítségével mozgásos, dramatikus, rajzos vagy más képi feldolgozást, digitális alkalmazásokat használhatunk, ahol a beszéd-/nyelvi zavart mutató tanuló is a többiekhez hasonló, netán kiemelkedő képességeket mutat.
- A pozitív önkép kialakulását, megélését és a következményes emocionális vagy viselkedészavarok megelőzését szolgálja, ha megkeressük azokat az iskolai, sport-, művészeti vagy egyéb tevékenységeket, melyekben a gyermek sikeres lehet.
- A rehabilitációs-rehabilitációs célú egyéni vagy kiscsoportos fejlesztésre biztosított időkeretben a nyelvi képességek (fonológiai tudatosság fejlesztése, szókincs aktivizálása és bővítése, grammatikai készségek fejlesztése, nyelvhasználat alakítása), az írott nyelvi képességek (olvasástechnika, szövegértési és szövegalkotási képesség egyaránt) és felső tagozattól az adaptálható tanulási technikák tanítása (pl. pókhálóábra, idővonal, gondolatterkép készítése) egyenlő súllyal szerepel.
- A rehabilitációs-rehabilitációs célú egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő órákon az általános korrepetáló jellegű feldolgozás helyett szaktárgyi szövegek esetén is a sérülésspecifikusan hatékonyabb nyelvi szempontú feldolgozás a terápiás cél: egy-egy tárgy alapszókészletének, szó- és mondatfordulatainak megértéséhez és használatához segítsük hozzá a nyelvi zavarral küzdő tanulót.
- A nyelvi zavart mutató tanulók számára szükséges a szóbeli és írásbeli instrukciók, feladatok nyelvi egyszerűsítése. Pontos, egyszerű és konkrét instrukciókra van szükség. Főként az alárendelő összetett mondatokat és a közbevetett tagmondatokat alakítsuk át. Ebben az osztálytanító támaszkodjon a logopédus véleményére.
- Az órai feladatadásban (nem csak a magyar nyelv és irodalom, de a számolás vagy más közismereti tárgyak esetében is) meg kell győződnünk róla, hogy a tanuló helyesen értette-e a

feladatot. Csak így biztosítható, hogy szaktárgyi tudásáról, kompetenciáiról reális képet kapjunk, melyet nem fed el a gyenge olvasási, szövegértési képesség.

- A gördülékeny jegyzetelés miatt célszerű, hogy a nyelvi zavarral vagy diszpraxiával küzdő tanulók online programok vagy gépírástanár közreműködésével megtanulják a folyamatos (tízujjas) gépelést.
- A beszéd- és nyelvfejlődési zavarral küzdő tanulók szóbeli számonkérését lehetőség szerint minimalizáljuk. A beszédzavarral küzdők számára ez a megfelelő írásbeli tevékenységekkel vagy a fentebb említett alternatív számonkérési módok egyikével váltható ki. A nyelvi zavarral küzdők számára legcélszerűbbek a komplementer – nyelvi készségtől független – feldolgozási, számonkérési módok.

Célok:

A képességei keretein belül alakuljon ki a tanuló megfelelő önértékelése, önbizalma, ezen keresztül elősegítve a lehető leggördülékenyebb társas beilleszkedést, és utat nyitva a sikeres társadalmi integrációhoz.

Feladatok a középiskolai szinten:

- szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése,
- digitális kompetencia fejlesztése
- mnemotechnikai eljárások alkalmazása a rehabilitációs-rehabilitációs órákon,
- tanuló egyéni adottságaihoz igazodunk az órai tananyag-feldolgozás, a differenciált feladatadás és számonkérés tervezésében és megvalósításában
- önálló tanuláshoz és az önálló életvezetéshez szükséges nyelvi kompetenciák fejlesztése
- gondolkodási funkciók és az ítéletalkotás, valamint a metakogníció fejlesztése
- személyközi és szaktárgyi kommunikációval szorosan összefüggő önkifejezés, véleménykifejtés, érvelés és általában a szituációnak, kontextusnak megfelelő nyelvhasználat fejlesztése.

A NAT alkalmazása a beszéd-/nyelvi zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során

A Nat céljai, tanítási-fejlesztési feladatai a beszéd-/nyelvi zavarral küzdő tanulók esetében adaptált formában teljesülnek. Az adaptáció az egyes kompetenciaterületeken, tanulási területeken és a tudástartalmak terén egyaránt szükséges. Az egyes tantárgyi tartalmakban és a képességfejlesztésben meghatározott eltéréseket a helyi tanterv rögzíti.

Nat kiemelt céljainak megvalósulását a beszéd-/nyelvi zavart mutató tanulók esetében a kommunikációs szempontból akadálymentesített tanulási környezet, a rugalmas tanulásszervezés, a differenciált cél- és feladatkijelölés, a heterogén csoportban végzett projektmunkák és az adaptált

tananyag alkalmazása együttesen teszi lehetővé. Ezek kialakításában és sikeres alkalmazásában döntő szerepet játszik az osztályban tanító pedagógusok, a logopédus és más, a fejlesztő teamben részt vevő szakemberek rendszeres együttműködése. Intézményi szinten ezt szolgálja a befogadó iskola, és a megyei szakszolgálatok közötti folyamatos információáramlás.

A mozgásszervi fogyatékos tanuló

Gyógypedagógiai értelemben azokat a személyeket tartjuk mozgáskorlátozottaknak, akiknél a mozgásszervrendszer (tartó-: csont-, ízületrendszer és/vagy mozgató-: izom-, idegrendszer) veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara következtében olyan jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, amelynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés, és a szocializáció csak nehezített körülmények között lehetséges. A mozgáskorlátozott tanulók osztályozására még nem jött létre egységes és teljes rendszer. A mozgásszervi károsodás orvosi szempontú rendszerezése, a keletkezés ideje, a kóreredet, a klinikai képet meghatározó fő tünet jellege és súlyossága szerinti differenciálás egyféle rendszerezési lehetőség.

A pedagógiai és gyógypedagógiai szempontú csoportosításnál a fentiekén túl figyelembe kell vennünk az életkort, az életkornak megfelelő tevékenykedés–cselekvőképesség csökkenésének mértékét, a meglévő motoros és kognitív képességek szintjét, továbbá a kommunikációt. Ennek megfelelően a gyógypedagógiai teendők irányultsága alapján öt, viszonylag homogén kategória különíthető el, melyek további alkategóriákra oszthatók:

- Végtagredukciós fejlődési rendellenességek vagy szerzett végtaghiányok: e kategóriába sorolható minden veleszületett vagy szerzett, teljes végtagra vagy végtagrésze vonatkozó hiány vagy többlet
- Petyhüdt bénulást okozó kórformák: különböző (izom, gerincvelő) eredetű izombetegségek, illetve a nem progrediáló kórképek csoportjára, pl. a különböző etiológiájú gerincvelő sérülések vagy a perifériás idegbénulások, járványos gyermekbénulás utáni állapot ..
- Korai agykárosodás következtében kialakult mozgás-rendellenességek
- Ortopédiai és egyéb kórformák: pl. arthrogryposis multiplex congenita (veleszületett ízületi merevség, mely az izmok gyengeségével jár), vagy osteogenesis imperfecta (a csontok rendellenes törékenységgel járó betegség), vagy deformitások, különböző gerincbetegségek, dongaláb, egyéb mozgáskorlátozottsággal járó rendszerbetegségek stb.

- Súlyos-halmazott sérülés: jelen felosztásban a vezető tünet a mozgáskorlátozottság, mely mellé egyéb/más fogyatékoság (látás-, hallássérülés, beszéd fogyatékoság vagy intellektuális képességzavar stb.) társulhat.

A mozgáskorlátozottság tényéből fakadó személyiségvonások, nevelési-oktatási sajátosságok:

- A verbális és a nonverbális kommunikáció eltérő mértékű akadályozottsága
- A mozgáskorlátozott kisgyermeknek a különböző érzéketi modalitások integrációjában kevesebb tapasztalatszerzésre van lehetősége, ezáltal átfogóan érintett lehet a percepció teljes spektruma
- problémás lehet a tartós figyelem, figyelemkoncentráció, emlékezeti teljesítmény
- Akadályozott lehet a manipuláció, a tárgy- és eszközhasználat
- számos egészségügyi, szociális és emocionális nehézségge
- Jellemző lehet a fizikai és a szellemi teljesítőképesség fáradékonysága, a diszkomfortérzés megélése, a motiváció ingadozása, esetleg viselkedészavarok, önértékelési zavarok jelenhetnek meg

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei

- A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása, képességeik tervszerű fejlesztése során az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, az individuális szükségletekhez igazodik mind a pedagógiai tevékenységek, mind a környezeti adaptációk tervezése, megvalósítása annak érdekében, hogy csökkentjük a tevékenység akadályozottságát, segítsük a funkcióképesség kialakulását, és ezáltal elősegítsük a szűkebb és tágabb környezetben való aktív részvételt.
- Az inklúziót megvalósító iskolában tanító befogadó pedagógusok, a szomatopedagógus és más gyógypedagógusok (konduktív nevelés esetében a konduktív pedagógia kompetenciája szerinti konduktor), az ortopéd szakorvos, a gyermekneurológus, a gyermekgyógyász és egyéb szakemberek, illetve a család (a szülők és a tanuló) együttműködése, a közös célok kitűzése és a folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes gyógypedagógiai és egészségügyi rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységnek.
- A tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a mozgáskorlátozott tanuló sajátosságaihoz való illesztését.

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának céljai, kiemelt feladata

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása során a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tanulási és oktatási célok az irányadók, de számukra a nevelési-oktatási folyamat kiemelt célja az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott tanulók felkészültté váljanak az életkoruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelő önálló döntéshozatalra,

képessé váljanak az önrendelkező életvitelre. Ismerjék meg a mozgáskorlátozottságukból eredő egészségügyi és rehabilitációs teendőket, lehetőségeket, sajátos helyzetükből adódó jogait, hogy mindezek elősegítsék társadalmi beilleszkedésüket. Fontos, hogy a megfelelő életminőség megalapozása érdekében fejlődjön ki a megszerzett tudás és képességek birtokában a testi, lelki, pszichikai jóllét és annak kialakítására irányuló igényesség.

A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tanulási és nevelési célokat, valamint azok megvalósítását a tanulók életkori sajátosságai és a mozgáskárosodásból adódó egyéni eltérések egymással kölcsönhatásban

A Nemzeti alaptanterv alkalmazása a mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása során

A 2011. évi CXCV. köznevelési törvény 47.§ értelmében és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazottakkal összhangban a mozgáskorlátozott tanuló optimális fejlődése, nevelése-oktatása érdekében szükséges a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő szakember (jelen esetben szomatopedagógus, vagy központi idegrendszeri károsodás esetén szomatopedagógus és/vagy konduktor) aktív és támogató jelenléte.

Továbbá szükségesek lehetnek speciális gyógyászati, rehabilitációs és technikai eszközök, illetve a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása, egyéni fejlesztési terv készítése.

Mindez lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés-oktatás során az egyéni módszerek, egyedileg kialakított segítő technológiák, gyógyászati és rehabilitációs eszközök alkalmazását, továbbá az időkeret módosítását, a tananyag elsajátításának egyénre szabott tempóját, módját. Emellett a köznevelési törvény 51. §-a hosszabb felkészülési időt biztosít a sajátos nevelési igényű, jelen esetben mozgáskorlátozott tanulók számára vizsgák alkalmával, illetve az írásbeli vagy szóbeli felméréseken, továbbá lehetőséget ad az iskolai tanulmányok során a mozgáskorlátozott tanuló által alkalmazott, megszokott eszközök használatára.

A Nemzeti Alaptanterv alkalmazása az sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása során

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a Nemzeti Alaptantervben rögzítettektől. Az SNI/BTMN miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A SNI/BTMN miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

A Nemzeti Alaptanterv alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a Nemzeti Alaptantervben foglaltak az irányadóak, A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei dokumentumának tartalmával egyetemben, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreiből, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembe vételével érvényesülnek, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított. A helyi tanterv kiemelten kezeli az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek.

1.7. A tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatban

A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, munkáját patronáló tanár segíti. A diákönkormányzat munkáját a feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára a főigazgató bíz meg legfeljebb ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, a tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint a tájékoztatási rendszer (iskolaújság, iskolarádió) szerkesztősége tanulói vezetőjének (felelős szerkesztőjének), munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. A szabályzat jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő, vagy ellentétes az iskola szervezeti és működési szabályzatával, illetve házirendjével. A szabályzat jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell; a szabályzatot, illetve módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos minden olyan kérdésben, amelyről az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata és Házirendje rendelkezik. A Diákönkormányzat a segítő tanár közvetítésével vagy közvetlenül fordulhat az iskola vezetéséhez.

A diákönkormányzat iskolai vezetői meghívás alapján részt vehetnek az iskolavezetőségi értekezleten, a nevelőtestületi értekezletek tanulókat érintő napirendi pontjainak tárgyalásán.

Az iskolai diákfórumokat a diákönkormányzat készíti elő, és a tapasztalatokat a főigazgatóval megtárgyalja. A diákönkormányzat képviselője minden esetben részt vesz a fegyelmi bizottság ülésein. A diákönkormányzat havi megbeszélésein részt vesz a diákmozgalmat segítő patronáló tanár, tájékoztatja a diákvezetőket a következő időszak főbb feladatairól, értékeli az előző időszak akcióit. A diákmozgalmat segítő patronáló tanár tájékoztatja a főigazgatót a diákönkormányzat ülésein felmerülő kérésekről, véleményekről, javaslatokról.

1.8. Vizsgarend

Tanulmányok alatti vizsgák

A vizsgaszabályzat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64§-78§ és az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet és azok módosításainak megfelelően szabályozza a tanulmányok alatti vizsgák szervezését.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsgák) nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A tanulmányok alatti vizsgát az iskolában, illetve független vizsgabizottság előtt lehet tenni. Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben tanulmányait folytatni kívánja. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a 20/2012. EMMI rendelet 51.§ (6)-(7) bekezdésben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- nem írja meg egy adott tantárgyból a témazáró dolgozatoknak legalább a felét,
- a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt vizsgázik.

A magántanulónak a magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. A magántanuló az éves munkatervben meghatározott időpontokban tehet osztályozó vizsgát.

Az intézménybe másik iskolából átlépni kellő indokkal tanév közben is lehet úgy, hogy a tanulmányok folyamatossága ne szakadjon meg. Tanulóátvétel a technikumban és a szakgimnáziumban legkésőbb a 9. évfolyam végéig lehetséges. Az átvételről a főigazgató a felvételi bizottság véleményének kikérésével dönt. A felvételi bizottság tagja a főigazgató, a nevelési igazgatóhelyettes, az ifjúságvédelmi-felelős, az osztályfőnöki munkaközösség vezetője, a Diákönkormányzatot segítő tanár, az érintett osztályfőnök, az iskolalelkész és sajátos nevelésű igényű tanuló esetén a gyógypedagógus. Az átvételét kérő tanuló kérelmét a felvételi bizottság javaslatára a főigazgató elutasíthatja, különösen abban az esetben, ha a tanuló az előző iskoláját mulasztásai vagy súlyos fegyelmi vétsége miatt kényszerül elhagyni, illetve az előírt különbözeti vizsgák teljesítése számára különös nehézséget jelentene. Az iskola a 12. évfolyamra tanulót nem vesz át. A felvételi vizsga időpontját a főigazgató a szülővel egyeztetve határozza meg.

A más iskolából intézményünkbe átjelentkező tanulók különbözeti vizsgát tesznek azokból a helyi tantervben előírt tantárgyakból, amelyeknek követelményeit előző iskolájukban nem teljesítették. A különbözeti vizsga tárgyairól, és a vizsga időpontjáról a főigazgató rendelkezik, azzal a kitételrel, hogy a technikum 9. évfolyamára átvett tanulónak ápolás- és gondozástan és klinikumi ismeretek tantárgyból az adott tanév szorgalmi időszakában kötelező különbözeti vizsgát tennie.

A különbözeti és osztályozó vizsgákra az iskola tanévenként legalább két vizsgaidőszakot jelöl ki a tanév megkezdésekor, de legalább a vizsgát megelőző három hónapon belül. A vizsgákra írásban kell jelentkezni különbözeti vizsga esetén a beiratkozáskor, osztályozó vizsga esetén legkésőbb a vizsga előtt egy hónappal. A vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatja az iskola a vizsgázót a vizsga követelményeiről és a vizsga időpontjáról.

Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. A tanuló javítóvizsgát tehet továbbá, ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehető. A pontos időpontot legkésőbb augusztus 15-ig ki kell hirdetni az intézményben szokásos módon.

A javítóvizsga idejéről és a javítóvizsgával kapcsolatos tudnivalókról a tanulót – kiskorú tanuló esetén a szülőt – írásban értesíteni kell.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A javító-, pótló-, különbözeti és osztályozóvizsgák legalább 3 főnyi bizottság előtt folynak. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a rendeletben foglaltak szerint a főigazgató jelöli ki.

A tanulmányok alatti vizsgán a tanulónak az adott tantárgy helyi tantervében meghatározott követelményeinek kell eleget tennie. A vizsgák részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati vizsgarészek) az érettségi vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendeletben foglaltakhoz igazodva határozza meg az iskola. A tanulmányok alatti vizsga értékelése a tanév során alkalmazott értékelési szempontoknak megfelelően történik. A vizsgára történő jelentkezéskor az iskola a vizsgázót írásban tájékoztatja a vizsga követelményeiről.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani, és számára legfeljebb három szóbeli vizsga szervezhető. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

A tanulmányok alatti vizsgák reggel nyolc óra előtt nem kezdődhetnek el, és legfeljebb tizennyolc óráig tarthatnak. A vizsga írásbeli részének időtartama tantárgyanként legfeljebb hatvan perc. Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több. Sajátos nevelési igényű tanuló esetén a szakértői vélemény javaslata alapján a főigazgató határozhat a vizsgakörülmények módosításáról. Az írásbeli vizsgán tanári felügyeletet kell biztosítani.

Az írásbeli dolgozatokat elbírálás után, az esetleges szóbeli vizsga megkezdése előtt, be kell mutatni a vizsgabizottság elnökének. Azt a vizsgázót, aki írásbeli dolgozatát vagy szóbeli vizsgáját neki felróható okból abbahagyta, úgy kell tekinteni, mint akinek a vizsgája nem sikerült. Ha neki fel nem róható okból szakítja meg a vizsgáját, a bizottság határoz arról, hogy mikor és milyen feltételekkel fejezheti be azt. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

A javítóvizsgáról, pótló vizsgáról, az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

A tanuló egy bizonyos tárgy tanulása alóli felmentését, osztályozó-, illetve különbözeti vizsgára bocsátását - az illetékes szaktanár előterjesztésére, az osztálytanári értekezlet döntése alapján - a főigazgató engedélyezi.

A főigazgató a tanuló kérelmére, és a szaktanár javaslatára engedélyezheti a tanulmányi követelmények egy év alatt vagy rövidebb idő alatti teljesítését, ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni.

Amennyiben a tanuló olyan tantárgyból tesz előrehozott érettségi vizsgát, mely tantárgy követelményeit az érettségire történő jelentkezés tanévének végén, vagy az azt követő évek valamelyikén teljesítené, az osztályozó vizsga keretében az érintett tanévek teljes tananyagából kell számot adnia azzal, hogy osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Amennyiben a tanuló sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, tanulmányi kötelezettségének eleget tett, írásbeli kérelmére a főigazgató mentesíti az adott tantárgy óráinak látogatása alól. A főigazgató abban az esetben is élhet a mentesítés jogával, ha a tanuló évet ismételt.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni, ügyében a főigazgató bejelentése alapján, a rendeletben foglaltak szerint a kormányhivatal jár el.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Korábban szervezett közép- és emelt szintű felkészítő csoportba, és német nyelvből egészségügyi szaknyelvi foglalkozásra történő felvétel különbözeti vizsga letételéhez kötött.

Az érettségi- és szakmai vizsgák lebonyolításának rendjét a tanév rendjéről szóló rendelet, érettségi vizsga esetén az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. Korm. rendelet és módosításai szakmai vizsga esetén a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény és a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet határozzák meg.

A tanulmányok alatti vizsgák évfolyamonkénti és tantárgyankénti követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák részletes évfolyamonkénti és tantárgyankénti követelményei az iskola honlapján találhatók meg.

Felvételi vizsga a 9. évfolyamra

Gimnáziumi nevelés-oktatás

Az intézmény felvételi vizsgát hirdet a gimnáziumi képzés kilencedik évfolyamára. A felvételi kérelmek elbírálásánál a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredménye a döntő. A központilag szervezett írásbeli vizsgán az iskola előírja az általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó

intézmények számára összeállított, magyar nyelvi és matematikai kompetenciákat mérő feladatlapok megoldását.

A szóbeli felvételi vizsga az általános kommunikációs készségeket feltérképező elbeszélgetés, amely a tanulók személyiségét, érdeklődési körét, iskolaválasztási motivációját, hitéleti elkötelezettségét méri fel, illetve képet alkot a felvételiző tájékozottságáról a szűkebb és tágabb környezetében.

A felvételi pontszám kiszámítása:

Tanulmányi eredmény: a 7. év végi és 8. év félévi eredmények összege magyar nyelv és irodalom (a két osztályzat átlaga), történelem, matematika, egy idegen nyelv és egy szabadon választott tantárgyból 2-szer 25 pont; összesen 50 pont.

Írásbeli vizsga eredménye: magyar nyelvi és matematikai feladatlap pontszáma 2-szer 50 pont; összesen 100 pont.

Szóbeli vizsga eredménye: összesen 50 felvételi pont.

A felvételi vizsgán szerorzhető összpontszám 200 pont.

A rangsorolást az intézmény az összpontszám alapján végzi, pontazonosság esetén a szóbeli vizsga eredménye a döntő.

Sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi nevelése-oktatása

Az intézmény a sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi képzésének kilencedik évfolyamára érkező felvételi kérelmek elbírálásánál a tanulmányi eredményeket, a központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga, illetve a felvételi elbeszélgetés eredményeit, valamint az illetékes szakértői bizottság szakvéleményét veszi figyelembe. A sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi osztályába történő jelentkezésnél a felvételhez szükséges, hogy a tanulók rendelkezzenek az illetékes szakértői bizottság csatolt, írásos, egy évnél nem régebbi szakvéleményével. A központilag szervezett írásbeli vizsgán az iskola előírja az általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó intézmények számára összeállított, magyar nyelvi és matematikai kompetenciákat mérő feladatlapok megoldását azzal, hogy figyelembe veszi az érvényes szakvéleményben foglalt mentességeket és méltányosságokat.

A felvételi elbeszélgetés az általános kommunikációs készségeket feltérképező beszélgetés, amely a tanulók személyiségét, érdeklődési körét, iskolaválasztási motivációját, hitéleti elkötelezettségét méri fel, illetve képet alkot a felvételiző tájékozottságáról a szűkebb és tágabb környezetében.

A felvételi pontszám kiszámítása:

Tanulmányi eredmény: a 7. év végi és 8. év félévi eredmények összege magyar nyelv és irodalom (a két osztályzat átlaga), történelem, matematika, egy idegen nyelv és egy szabadon választott tantárgyból 2-szer 25 pont; összesen 50 pont.

Írásbeli vizsga eredménye: magyar nyelvi és matematikai feladatlap pontszáma 2-szer 50 pont; összesen 100 pont.

A felvételi elbeszélgetés eredménye: összesen 50 felvételi pont.

A felvételi vizsgán szerezhető összpontszám 200 pont.

A rangsorolást az intézmény az összpontszám alapján végzi, pontazonosság esetén a szakértői bizottság szakvéleménye a döntő.

Technikumi oktatás és szakgimnáziumi nevelés-oktatás

A technikumi és szakgimnáziumi képzés kilencedik évfolyamára történő jelentkezés esetén a felvételi kérelmek elbírálásánál a tanulmányi eredmények és a pályaalkalmassági beszélgetés a meghatározó.

A pályaalkalmassági beszélgetés az általános kommunikációs készségeket feltérképező beszélgetés, amely a tanulók személyiségét, empátiáját, érdeklődési körét, szakmai motivációját és előzetes szakmai tapasztalatait (pl. versenyeken való részvétel), hitéleti elkötelezettségét méri fel, illetve képet alkot a felvételiző tájékozottságáról a szűkebb és tágabb környezetében.

A felvételi pontszám kiszámítása:

Tanulmányi eredmény: a 7. év végi és 8. év félévi eredmények összege magyar nyelv és irodalom (a két osztályzat átlaga), történelem, matematika, egy idegen nyelv és egy szabadon választott tantárgyból 2-szer 25 pont; összesen 50 pont.

A pályaalkalmassági beszélgetés eredménye: összesen 50 felvételi pont.

A felvételi vizsgán szerezhető összpontszám 100 pont.

A rangsorolást az intézmény az összpontszám alapján végzi, pontazonosság esetén a pályaalkalmassági beszélgetés eredménye a döntő. Az ágazati szakképzésbe csak olyan tanuló vehető fel, aki megfelel az egészségügyi alkalmassági követelményeknek.

A középiskolai felvételi vizsga és annak elbírálása a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban és módon zajlik. A felvételi vizsga eredményéről minden jelentkező írásbeli értesítést kap.

A jelentkezés feltételei a szakképzési évfolyamokra

A szakképzési évfolyamokra csak olyan tanuló vehető fel, aki rendelkezik a szakképesítés ágazata szerinti szakmai érettségi vizsgával, vagy ennek hiányában érettségi vizsgával (ápoló szakképesítés-ráépülés esetén gyakorló ápoló szakképesítés) és megfelel az egészségügyi alkalmassági követelményeknek.

Alkalmassági vizsga

Az öt vagy hat évfolyamos, közismereti és szakképzési kerettanterve épülő egészségügyi technikai és művészeti szakgimnáziumi osztályba és a szakképzési évfolyamokra csak olyan tanuló vehető fel, aki megfelel az egészségügyi alkalmassági követelményeknek. Az előzetes egészségügyi alkalmassági vizsgálat az iskola kilencedik évfolyamára jelentkezők számára a szóbeli felvételi vizsgával párhuzamosan, a szakképzési évfolyamokra történő jelentkezés esetén az aktuális jelentkezési határidőt követően, az iskola által meghatározott időpontban zajlik. A vizsgákat az iskolaorvos az 1997. évi CLIV. törvény 42.§ (1) c) pontjában meghatározott szempontok szerint végzi. Az anamnézis felvételét követően a felvételizők általános belgyógyászati szűrésen esnek át. A szakorvosi vizsgálati leletek tanulmányozása után az iskolaorvos dönt tanulók egészségügyi pályára való alkalmasságáról, vagy alkalmatlanságáról, és arról írásos tájékoztatást ad a tanulónak, illetve az iskolának.

A technikumba és szakgimnáziumba felvételt nyert tanulók további szűrése a tanulmányok során folyamatosan történik.

Az átvétel útján iskolánkba felvételüket kérő tanulók szűrése lehetőség szerint a felvételi elbeszélgetéssel egy időben, az iskolaorvos rendelési idejében történik.

Próbaérettségi vizsga

Minden tanév októberében a 12. évfolyamos diákok részére szóbeli próbaérettségi vizsgát szervezünk.

A próbaérettségi vizsgatantárgyai:

- magyar nyelv és irodalom és
- történelem

A vizsgarendszer felépítése:

- minden tanévben a 11. évfolyam második félévi szülői értekezletén az osztályfőnökök tájékoztatják a szülőket a következő tanévben esedékes próbaérettségről
- minden tanév február 28-ig a 11. évfolyamon tanító szaktanárok kihirdetik a próbaérettségi témaköreit (legalább 10, legfeljebb 20 témakört és a hozzá tartozó tételt), ezeket az iskola honlapján hozzuk nyilvánosságra
- a diákok a tanév végéig a témaköröknek megfelelő szóbeli tételek egyéni kidolgozásához kérhetnek szaktanári útmutatást
- az osztályfőnökök a szeptemberi első osztályfőnöki órán a 12. évfolyamos diákokat, az első szülői értekezleten a szülőket tájékoztatják a szóbeli vizsgák időpontjáról
- minden tanulónak a számára kiírt vizsgaidőpontban meg kell jelennie

- a próbaérettségi vizsgajegy bekerül az e-naplóba témazáró felelet osztályzataként
- a szóbeli próbaérettségi vizsgán a diákok a két tantárgy közül csak az egyikből felelnek, a tantárgyat a vizsganap reggelén sorshúzással dönti el a vizsgabizottság

A szóbeli próbaérettségi szervezésénél a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet előírásait követve:

- a diákok minimum 30 perc felkészülési időt kapnak tételhúzás után
- a felelés időtartama 15 percnél nem lehet hosszabb
- a vizsgabizottság munkájában három vizsgáztató tanár vesz részt

2. KÉPZÉSI PROGRAM

A **Szakképzés 4.0** stratégia célja, hogy a magyar fiatalok olyan készségek és kompetenciák birtokában kerüljenek ki az iskolarendszerből, melyek segítségével megállják a helyüket.

2020. szeptember 1-től a szakképzés szerkezetében, tartalmában és támogatási rendszerében egyaránt megújul.

Szerkezetét tekintve lényeges változás, hogy az **alapképzés** ún. **alapvizsgával zárul**, melyet a technikumban a 10. évfolyam végén tesznek a tanulók. Az alapvizsga az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudást és kompetenciát mér országosan egységes eljárás keretében. Jogosulttá teszi a tanulót a *duális képzésbe való belépésre* és a szakmatanulás elkezdésére. Alkalmassá teheti a tanulót *egyszerű munkakörök betöltésére*, amennyiben azt a Képzési Kimeneti Követelmény meghatározta. A *szakmai vizsgába beszámít*, vagyis ha egy szakma megszerzését követően a tanuló az adott ágazathoz tartozó további szakmát kíván szerezni, az ágazati alapvizsgát nem kell megismételnie. Az **ágazati alapoktatást** követően **szakirányú oktatásban** vesz részt.

Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a huszonötödik életévét betölti. A másik lényegi változás, hogy a technikus vizsga *ötödik érettségi tárgynak* számít és *emelt szintű érettséginek felel meg*. A szakmai vizsga akkreditált vizsgaközpontban történik, de 2025-ig intézményünkben zajlanak a vizsgák.

A szakképzés **tartalma** kimenetszabályozású, az alapvizsga és a szakmai vizsga módját **Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK)** határozzák meg.

Az **ágazati alapvizsgára** bocsátás feltétele: az első 2 év teljesítése (érettségire épülő képzés esetén az első fél év teljesítése). A vizsga áll: központi interaktív vizsgából (50%) és gyakorlati vizsgából (50%), amelyből a tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

A **szakmai tanúsító vizsga** feltétele: a 12. évfolyam és a 11. év végi szakmai gyakorlat eredményes teljesítése (érettségire épülő képzés esetén a kompetenciákhoz/vizsgához kapcsolt szakmai tartalmak eredményes teljesítése). A vizsga részei: Központi interaktív vizsga (vizsgatevékenység aránya a teljes

szakmai vizsgán belül: 60%), Projektfeladat (vizsgán belüli súlyaránya 40%). A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. A vizsga felépítése: Központi interaktív vizsga (a vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%), Projektfeladat (vizsgán belüli súlyaránya 40%). A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

Az oktatás szakmai tartalmát a **programantervek** (PTT) alapján, intézményi szinten kialakított „helyi tantervek” határozzák meg.

A **támogatási rendszer** is megújul, a szakképzésben részt vevő tanulóknak már a 9. osztálytól kezdve **általános szakképzési ösztöndíjat** biztosít, melynek összege tanulmányi eredménytől függ, alapja a mindenkori – a tanév első napján érvényes – kötelező legkisebb munkabér egyhavi összege. A szakmai vizsga megszerzésekor pedig **egyszeri pályakezdési támogatásban** részesülnek a sikeres vizsgát tett tanulók. Az alapvizsga letételét követően a duális képzőhellyel **szakképzési munkaszerződést** köthetnek és ennek alapján munkabért kapnak.

2.1. Jogszabályi környezet

Képzési programunkat az alábbi jogszabályok mentén alakítottuk ki:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben,
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről,
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról.

2.2. Az ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás megszervezése

Az egészségügyi technikumi képzésben, a 9-12. évfolyamon a képzés valamennyi szakmájának területén, azonos tartalommal zajlik. A képzés célja a széleskörű alapozó ismeretek biztosítása, amelyek birtokában a tanuló megalapozottan tud szakmát és szakmairányt választani és azt sikeresen el is tudja végezni. A technikusi képzés struktúrájából adódóan már a tanulmányok mellett is lehetővé válik a munkavállalás, valamint a tanulóknak csak 18 éves korukban kell szakmát és szakmairányt választani. Kiemelkedő lehetőség az okleveles technikus képzés (az Általános ápoló képzés), melynek

során a tanuló képzését az iskolával szerződésben álló egyetem koordinálja, így lehetővé válik a középfokú tanulmányok beszámítása a későbbi felsőoktatási tanulmányokba, akár a képzési idő rövidítése mellett.

2.3. Együttműködés külső intézményekkel

Intézményünkben a technikumi képzés keretében, a szakmajegyzékben meghatározott Általános ápoló szakmára felkészítő képzés folyik. A szakirányú oktatás a **tanítási évben teljesítendő oktatásból** és a tanítási éven kívüli **egybefüggő gyakorlatból** vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll. Szakirányú oktatást a duális képzőhely, illetve a szakképző intézmény folytathat. A duális képzőhelynek rendelkeznie kell a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programmal.

Az együttműködésnek több formája különböző kombinációban valósul meg oktatásunkban a helyi igényeknek, ill. feltételeknek megfelelően.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény Képzési és Kimeneti Követelményei szerinti Általános ápoló szakmának a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II.7.) Korm.rendelet 33. § (2) bekezdése szerinti szakmai oktatást egyetemmel közösen kell kidolgozni és annak szakmai felülvizsgálatát az egyetem végzi, így a Semmelweis Egyetemmel szerződést kötöttünk. A Programtervben meghatározott klinikai gyakorlatokat a Soproni Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézetben teljesítik tanulóink, amelynek feltételeit az Együttműködési megállapodás rögzíti. Ezt a megállapodást és abban rögzítetteket a Sopron Megyei Jogú Város Kereskedelmi és Iparkamara hagyja jóvá és ellenőrzi. A tananyagelemek **megosztását a mellékletben** található programterv tartalmazza.

2.4. Tanítási-tanulási folyamat tervezése

A képzési program a hagyományos tantárgyi rendszer szerint történik, amelynek felépítését a Pedagógiai Program tartalmazza.

A tantárgyi órák számát, azok elméleti-gyakorlati bontását évfolyamonként a melléklet tartalmazza.

A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: az első 2 év teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén az első félév teljesítése.

A vizsga részei

- Központi interaktív vizsga

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

- Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység három részből áll, végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

- A feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%
- B feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%
- C feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma:

Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás

FEOR-szám: 5222

FEOR megnevezése: segédápoló, műtőssegéd segédápoló

A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

A szakmai tanúsító vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Tanúsítvány megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek

A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: 12. évfolyam és a 11. év végi szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén a kompetenciákhoz/vizsgához kapcsolt szakmai tartalmak eredményes teljesítése.

A vizsga részei:

- Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.
- Központi interaktív vizsga: a vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos,

eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

- Projektfeladat

A vizsgatevékenység leírása (a projektfeladat vizsgán belüli súlyaránya 40%)

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakma megnevezése: Általános Ápoló

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

A vizsga részei

- Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a vizsgaszervező intézménynek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban. A vizsgázó csak akkor szerezhets bizonyítványt, ha valamennyi vizsgarészt eredményesen teljesítette, és elérte a minimum 40%-os eredményt.
- Központi interaktív vizsga: a vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A

vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

- Projektfeladat

A vizsgatevékenység leírása A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása (10%)
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi/szimulációs körülmények között (45%)
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés (45%)

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 40%

A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:

- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyaránnal kell beszámítani
- a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 30% súlyaránnal kell beszámítani.
- a szakmai vizsgát 60% súlyaránnal kell beszámítani.

5.3.4 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

EURO SKILL, WORD SKILL versenyeken elért 1-3. helyezés megszerzése.

Az ágazati alapoktatás (Képzett segédápolói kompetenciával) és a 12. év végi (Általános ápolási és egészségügyi asszisztens kompetencia) tanúsító vizsga megszerzése a KKK. szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít.

A duális szakképzés keretében szervezett Általános ápoló képzés megfelel az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelvében megfogalmazott követelményeknek.

3. HELYI TANTERV

Iskolánk magyar tanítási nyelvű, vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézmény.

Az iskolai képzés 9-12., 9-13. és 13-14. évfolyamon, nappali tagozaton:

4 évfolyamos, általános műveltséget megalapozó, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő gimnáziumi osztályban,

4 évfolyamos, általános műveltséget megalapozó, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő, sajátos nevelési igényű tanulóknak meghirdetett gimnáziumi osztályban,

5-6 évfolyamos egészségügyi ágazati technikumi képzésben, amely érettségi és technikus szintű szakképzettség megszerzésével zárul

4-5 évfolyamos szakmai érettségi végzettséget adó érettségire és az ehhez kapcsolódó szakképesítés megszerzésére, illetve felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére irányuló művészeti szakgimnáziumi osztályban,

Szükség esetén az intézmény egyéb iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzést és tanfolyamokat is indít.

3.1. A nevelő-oktató munkát biztosító személyi és tárgyi feltételek

Az intézmény a nevelő-oktató munka személyi feltételeit a 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról, illetve a 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény hatályos fejezetei, tárgyi feltételeit pedig a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. melléklete alapján biztosítja.

Középiskolai tanárként – az egyház intézményeiről szóló 2005. évi VIII. törvény 22.§ és 63.§a alapján – olyan rendezett életvitelű, elkötelezett keresztyén, egyházhoz hű, lehetőség szerint evangélikus jelöltet alkalmaz az iskola, aki vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét, illetve teljesíti az adott álláshoz egyházi és állami jogszabályokban előírt feltételeket. Azonos feltételekkel rendelkező jelöltek közül az intézmény előnyben részesíti az evangélikus pedagógust.

A pedagógus hivatali és magánéletében egyházához és a magyar hazához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával és rendezett családi életével példát mutat tanítványainak és környezetének. A pedagógus köteles betartani az intézmény pedagógiai programjában és valamennyi szabályzatában foglaltakat.

Az evangélikus iskola céljainak megvalósításában legfontosabbak az iskolában dolgozók, az ő egyéniségük, elkötelezettségük, felkészültségük, munkakedvük és munkabíráskodásuk. A Pedagógiai Program céljainak megvalósulását a helyi tanterv, az anyagi és tárgyi feltételek, programok, segítik.

Az egyházi iskola diákjaként a tanuló kötelessége, hogy

- hazája, egyháza, iskolája törvényeit és rendelkezéseit, hagyományait, ünnepeit tiszteletben tartsa és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék,
- képességeit fejlessze és ismereteit legjobb tudása szerint gyarapítsa,
- tiszteletet, megbecsülést tanúsítson egyháza, nemzete, hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az intézmény valamennyi dolgozója iránt,
- rendszeresen részt vegyen az intézmény közösségi életében, az iskolai és a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon,
- óvja környezetét, saját és társai testi épségét.

3.2. A helyi tanterv

Az iskolában a nevelés-oktatást a nappali oktatás munkarendje szerint a kötelező és választható, egyéni és csoportos, tanórai és egyéb foglalkozások keretében kell megszervezni.

A tanulók kötelező és választható tanítási óráinak száma egy tanítási napon nem lehet több nyolc tanítási óránál. A tanulók kötelező és választható tanítási óráinak összege egy tanítási héten az évfolyamra meghatározott időkeretet legfeljebb négy tanítási órával haladhatja meg.

Az iskola a sajátos nevelési igényű tanulók részére egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozást szervez olyan óraszámokban, amennyi a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentéséhez szükséges.

A tanuló heti kötelező óraszámja és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére – amennyiben erre igény merül fel – az iskola megszervezi a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására és a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára az egy-háromfős foglalkozásokat.

Az iskola heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg a mindennapos testnevelést, és tanórai keretek között gondoskodik a könnyített testnevelésről.

A tanuló heti óraszámja és az osztályok heti időkerete közötti különbözet az ún. szabadon felhasználható órakeret az egyes tantárgyak óraszámának emelésére, a csoportbontásokra, a hittanórákra (heti két óra), tehetséggondozó-, és felzárkóztató foglalkozásokra és egyéb, tanórán kívüli foglalkozásra fordítódik.

A szakgimnáziumban és az egészségügyi technikumi szakképzési évfolyamokon a szakképzési kerettantervben meghatározott óraszámban szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik. A gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésből áll. A szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzés a szakmai elméleti képzéssel egy héten belüli váltakozással valósul meg. A gyakorlati képzést folytató szervezetnél nem kerülhet sor azonban a tanuló gyakorlati képzésére azokon az elméleti képzési napokon, amikor az elméleti órák száma meghaladja a négy tanítási órát.

A gimnáziumi képzés óraterve a 2020-2021. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3	3	5	5*
Matematika				
matematika	3	3	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
Hittan*	*	*	2	2
Természettudomány és földrajz				
kémia	2	1		
fizika	2	3		
biológia	2	3		
földrajz	2	1		
Idegen nyelv				
első élő idegen nyelv	3	3	5	5
második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek				
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
mozgókép-kultúra és médiaismeret				1
Technológia				
digitális kultúra	2	2	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				

testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező óraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (két emelt szintű előkészítő sáv a 11. évfolyamon, egy középszintű és két emelt szintű előkészítő sáv a 12. évfolyamon)	2*	2*	4	5*
Maximális órakeret	34	34	34	34

A szabadon tervezhető órakeret terhére a 9. és 10. évfolyamon a hittan tantárgy, a 11. és 12. évfolyamon a közép- és emelt szintű érettségi előkészítő, illetve 12. évfolyamon magyar nyelv és irodalom tantárgy szerepel.

A gimnáziumi képzés óraterve a 2026-2027. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3	3	5	5*
Matematika				
matematika	3	3	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
Hittan*	2	2	2	2
Természettudomány és földrajz				
kémia	2	1		
fizika	2	3		
biológia	2	3		
földrajz	2	1		
Idegen nyelv				
első élő idegen nyelv	4	4	5	3
második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek				
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Technológia				
digitális kultúra	2	2	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				

testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező óraszám	35	35	30	28
Szabadon tervezhető órakeret (két emelt szintű előkészítő sáv a 11. évfolyamon, egy középszintű és két emelt szintű előkészítő sáv a 12. évfolyamon)	0*	0*	4	6*
Maximális órakeret	35	35	34	34

A szabadon tervezhető órakeret terhére a 9. és 10. évfolyamon a hittan tantárgy, a 11. és 12. évfolyamon a közép- és emelt szintű érettségi előkészítő, illetve 12. évfolyamon magyar nyelv és irodalom tantárgy szerepel.

Egészségügyi ágazati képzés óraterve

A technikumi szakmai oktatás óraterve a 2020-2021. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A technikumi szakmai oktatás nevelési-oktatási szakasza			
	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	4	3	3	3
Matematika				
matematika	4	4	3	4
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1		
Hittan	1	1	1	1
Természettudomány				
biológia	2	2	2	
Idegen nyelv				
első élő idegen nyelv	4	4	4	4
Művészetek				
mozgókép kultúra és médiaismeret	1			
Technológia				
digitális kultúra	2	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	3	3
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Közismereti tantárgyak óraszámai				
technikum	26	25	20	20
Szakmai tantárgyak óraszámai				
technikum	8	9	14	14
Kötelező óraszám	évfolyamonként 34 óra			
Maximális órakeret	34	34	34	34

A technikai képzés óraterve a 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
	Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	4	0
	Idegen nyelv	4	4	4	4	0
	Matematika	4	4	4	4	0
	Történelem	3	3	2	2	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	2	0	0	0	0
	Testnevelés	5	5	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Hittan	1	1	1	1	0
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2	2	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	21	20	1
	Ágazati alapoktatás	7	9	0	0	0
	Szakirányú oktatás	0	0	14	15	24
	Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	0	0	0	0	6
	Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	35	35	31

A művészeti szakgimnáziumi képzés óraterve a 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A szakgimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3	3	5	5
Matematika				
matematika	3	3	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány				
biológia	2	3		
Idegen nyelv				
élő idegen nyelv	3	3	5	5
Művészetek				
mozgókép-kultúra és médiaismeret				1
Technológia				
digitális kultúra	2	2	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés (érettségire épülő szakképesítés)	5 (elmélet)	5 (elmélet)	3 (elmélet)	3 (elmélet)
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Közismereti tantárgyak óraszámjai				
szakgimnázium	23	24	25	25
Szakmai tantárgyak óraszámjai szakgimnázium				
	9	9	9	9
Kötelező óraszám szakgimnázium	32	33	34	34

A közép- és emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozások óraterve

A 11-12. évfolyamon a tanuló közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítő foglalkozást választhat a heti óraszám és az osztály heti időkerete között fennmaradó órakeret terhére azzal a kikötéssel, hogy a második tantárgy kötelező tanórai keretek között elért félévi tanulmányi eredményének el kell érnie legalább a jó (4) osztályzatot. Emelt szintű és középszintű érettségire felkészítő csoport választása nem kötelező, nem feltétele a közép- vagy emelt szintű érettségire való jelentkezésnek. A foglalkozások meghirdetésével az iskola lehetőséget biztosít a felsőfokú tanulmányok megalapozására. A közép- és emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozások követelményét a helyi tanterv fogalmazza meg.

A közép- vagy emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozásokon való részvétel feltétele, a foglalkozások megszervezése

- A jelentkezés feltétele az adott tantárgy helyi tantervében szereplő követelmények teljesítése a 10. és a 11. évfolyamon.
- A közép- és/vagy emelt szintű foglalkozások közül legfeljebb kettő választható.
- A választott közép- és/vagy emelt szintű felkészítő órákon kötelező a részvétel, a mulasztást minden esetben igazolni kell.
- A foglalkozás megkezdését követően a jelentkezés egy tanéven belül vissza nem vonható.
- Az érettségi felkészítő csoportokhoz való tanév közbeni vagy tanév végi csatlakozás különbözeti vizsga letételéhez kötött. A különbözeti vizsga az adott tantárgyra és tanévre előírt helyi tantervében meghatározott követelmények teljesítését kéri a tanulótól. A közép- vagy emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozáson a tanuló teljesítményét a szaktanár érdemjeggyel értékeli. Amennyiben a közép- vagy emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás az alapórával párhuzamosan folyik, a tanuló felkészítő órán és tanítási órán nyújtott teljesítménye is érdemjeggyel kerül értékelésre, melyek alapján egy osztályzat kerül a bizonyítványba.
- A felkészítő foglalkozások létszámkorlát nélkül a 11. és a 12. évfolyam tanulóiból szervezhetők.
- A közép- és emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozások meghirdetésére, a csoportot vezető tanárok kijelölésére a hatályos jogszabályokban meghatározott időben kerül sor. A csoportvezető pedagógus kiválasztásakor a főigazgató szem előtt tartja a pedagógusok szakmai teljesítményét és a rendelkezésre álló órakeretet, a pedagógusok egyenletes terhelését.

- A közép- és emelt szintű érettségi vizsga felkészítő foglalkozásra való jelentkezési szándékot az iskola honlapján működtetett felületen keresztül kell kérvényezni az iskola igazgatójától a jelzett időpontig. A jelentkezéshez kiskorú tanuló esetén szükséges a szülő hozzájárulása is.

Az emelt szintű érettségi előkészítő foglalkozások terve a 11. évfolyamtól felmenő rendszerben (a 2023-2024. tanévtől hatályos)

„A” tanterv

Emelt szint 1. sáv hétfő	Emelt szint 2. sáv kedd	Emelt szint 1. sáv csütörtök	Emelt szint 2. sáv péntek
Történelem	Biológia	Magyar nyelv és irodalom	Biológia
Földrajz	Fizika	Matematika	Fizika
Matematika	Digitális kultúra	Német nyelv (2. nyelv)	Digitális kultúra
Kémia		Angol nyelv (2. nyelv)	
		Kémia	

„B” tanterv

Emelt szint 1. sáv hétfő	Emelt szint 2. sáv kedd	Emelt szint 1. sáv csütörtök	Emelt szint 2. sáv péntek
Magyar nyelv és irodalom	Matematika	Történelem	Matematika
Digitális kultúra	Kémia	Digitális kultúra	Kémia
Biológia		Biológia	Angol nyelv (2. nyelv)
Fizika		Fizika	Német nyelv (2. nyelv)
Földrajz			

3.3. Tanulmányokat záró vizsgák

Érettségi vizsga

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendeletben foglaltak szerint az érettségi vizsga az egyes vizsgatárgyakból középszinten vagy emelt szinten letett vizsga.

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- történelem
- matematika
- idegen nyelv (angol vagy német vagy a 2017/2018. tanévtől horvát nyelv)

Ha a vizsgázó a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 56. § (1) bekezdése alapján a kötelező és a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgynak megfelelő tantárgyból mentesült az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés, minősítés alól, akkor az adott tantárgy helyett egy másik, általa választott vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát.

Választható vizsgatárgyak

Érettségi vizsga mindazon helyi tantervben szereplő tantárgyakból tehető, amelyek követelményeinek a tanuló eleget tett, és ezt bizonyítványában osztályzattal igazolja.

A tantárgyak:

- idegen nyelv (angol vagy német)
- digitális kultúra
- fizika
- biológia
- kémia
- földrajz
- ének-zene
- vizuális kultúra
- testnevelés
- mozgóképkultúra és médiaismeret
- hittan vizsgatárgy

A középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit és a vizsga leírását az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet 2. §, az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a 3. számú melléklet szerinti általános követelmények határozzák meg.

Szakmai vizsga

A tanuló a technikum tizedik évfolyamán az ágazati alapvizsga sikeres abszolválása után írásbeli nyilatkozatban választ az intézmény által a 11-13. vagy 11-14. évfolyamokra biztosított szakképesítési lehetőségek közül.

A tanuló a pedagógiai programban meghatározottak szerint a 12. évfolyamon a tanév rendjéről szóló rendeletben meghatározott tavaszi vizsgaidőszakban jelentkezhet a közismereti tárgyakból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika) előrehozott érettségi vizsgára, ha a helyi tantervben meghatározott tanulmányi követelményeknek eleget tett. Bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában tehető vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.

Az egészségügyi ágazati technikumban a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről és a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról értelmében, valamint az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendeletben és a 292/2023. (VII. 6.) Korm. rendelet a szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó kormányrendelet-módosításokról rendelkezéseinek megfelelően a tanulók szakmai vizsgát tesznek.

Technikumban a tanulói jogviszonyban az érettségi bizonyítvány akkor állítható ki, ha a vizsgázó sikeresen teljesítette a kötelező vizsgatárgyak érettségi vizsgáit, és emellett a technikum szakmai programjában számára előírt szakmai vizsgát sikeresen letette.

3.4. Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az egyes tantárgyak oktatásához szükséges tankönyveket, segédleteket és taneszközöket a munkaközösség-vezetők irányításával a szaktanárok választják meg évente jóváhagyott tankönyvjegyzék alapján.

A kiválasztás elvei:

- a helyi tanterv tantárgyi követelményeknek megfelelő tananyagot tartalmazza
- a tananyag elrendezése logikus, szemléletes legyen
- igazodjon a középszintű érettségi követelményeihez
- adjon lehetőséget az önálló tanulásra, differenciált oktatásra
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására
- beszerzése a szülők számára ne jelentsen nagy anyagi megterhelést
- az egyes évfolyamon tanítók lehetőség szerint azonos tankönyveket használjanak
- egy-egy tantárgyból felmenő rendszerben ugyanazon tankönyvcsaládot használjuk

A szaktanárok feladata, hogy figyelemmel kísérjék a tankönyvpiacra megjelenő kiadványokat, konzultáljanak a szaktanácsadókkal és részt vegyenek továbbképzéseken.

A tankönyvek kiválasztásánál előnyt élveznek azok a tankönyvek, melyek digitális formában is hozzáférhetők.

A térítésmentes tankönyvellátás a 2020/2021. tanévtől kiterjesztésre kerül a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában minden évfolyamra, valamint a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az első szakképesítés megszerzése során a 13–14. szakképzési évfolyamokra.

3.5. A mindennapos testnevelés megszervezése

Az intézmény a tanulók egészséges fejlődése érdekében biztosítja a heti rendszeres testedzést. A tanulók hetente az órarendbe illetően a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 141.§ és 142.§ alapján testnevelésórán vesznek részt.

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján az iskola könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára osztja be, vagy átmeneti időre felmenti a testnevelés alól. Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be – május 15-éig kell elvégezni. A tanuló a felmentésről szóló iratot köteles átadni a testnevelő tanárának, és az orvos által vizsgált tanulókról az iskola nyilvántartást vezet, amelyben feltünteti a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét. A könnyített testnevelésórát az iskolaorvosi vélemény alapján az intézmény a testnevelésóra keretében biztosítja. A könnyített testnevelés során az érintett tanulónak bizonyos mozgásokat és gyakorlatokat – állapotától függően – nem kell végrehajtania.

Az iskolaorvos – a szakorvosi vélemény figyelembevételével – a tanulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra utalhatja. A gyógytestnevelési órákat szakképzett gyógytestnevelő tanár vezeti. A gyógytestnevelési foglalkozásokon az érintett tanulók (legfeljebb 16 fő csoportonként) a számukra

szükséges speciális gyakorlatokat végzik. A gyógytestnevelési ellátás és a gyógyújszás kötelező egészségvédő alapellátás a rászoruló tanulók részére, ezért időpontját az órarend rögzíti.

3.6. A tanuló értékelése és minősítése

Az ellenőrzés, értékelés, osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

Az objektív, igazságos értékelés előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénileg is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák, akár elismerő, akár elmarasztaló, legyen igazságos és a bizalomra építő.

Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak.

A tanulmányi munka értékelése

A tanulók teljesítményét az egyes tantárgyakból a tantervi követelmények alapján tanítási órákon tanév közben érdemjegyekkel kell értékelni, félévkor és a tanév végén pedig osztályzattal kell minősíteni. A szakmai elméleti tárgyak és szakmai gyakorlat esetében a tanuló teljesítményét érdemjeggyel kell értékelni, de a szakmai gyakorlat értékelését szöveges minősítés is kísérheti. A tanuló tudásának félévi és tanév végi minősítésénél, illetve évközi értékelésénél a pedagógusok a jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) osztályzatokat, illetve érdemjegyeket használják. A tanuló tantárgyi értékeléséről, félévi és év végi osztályzatáról a tantárgyat tanító pedagógus dönt, de az osztályzatnak tükröznie kell a tanuló teljesítményét, és szinkronban kell lennie az osztályozó naplóba beírt évközi érdemjegyekkel.

A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről, magatartásának, szorgalmának évközi értékeléséről, félévi, illetve év végi minősítéséről a tanuló osztályát tanító tanárok közössége dönt. A tanulóknak a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül – kiskorú tanuló esetén a szülő aláírásával – joguk van kérni, hogy független vizsgabizottság előtt javítóvizsgát tehessenek.

A tanuló az iskola főigazgatójától bármelyik tantárgyból felmentést kaphat a tantárgy óráinak látogatása alól, miután osztályozó vizsgán eleget tett a tantárgy éves követelményeinek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vagy sajátos nevelésű igényű tanulók esetén az illetékes szakértői bizottság által adott szakértői vélemény alapján a tanuló és szülője a szakértői vélemény kézhezvételétől számított egy hónapon belül, de legkésőbb az azt követő tanév szeptember 5-éig írásban kérheti a főigazgatótól az egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése, minősítése alóli felmentést. A főigazgató a kérelem és a szakvélemény alapján határozatot hoz a tanuló értékelés és osztályozás alóli mentesítéséről. Ebben részletesen meghatározza, hogy mely tantárgyak, tantárgyrészek értékelése, minősítése alól mentesíti a tanulót, illetve, hogy a tanuló milyen formában teheti le az érettségi vizsgáját. A határozatról tájékoztatja a tanulót, a tanuló szüleit, osztályfőnökét és a határozattal érintett szaktanárokat.

Az értékelés szabályozása

Félévenként legalább négy érdemjegy adása szükséges a félévi, illetve az év végi osztályzat megállapításához azzal a megszorítással, hogy a félévi, illetve az év végi zárás előtt egy hónappal legalább két érdemjegynek meg kell lennie az adott félévben. E szabályozás tekintetében kivételt képeznek a heti egy vagy fél órában tanított tantárgyak, melyek esetén az érdemjegyek száma félévenként legalább kettő, illetve a szakmai gyakorlat. A szorgalmi időszakban teljesítendő és az azon kívüli összefüggő szakmai gyakorlaton az érdemjegyek száma szakterületenként legalább egy. Az osztálynaplóba legkésőbb a hónap 10. napjáig be kell vezetni minden, az előző hónapban szerzett érdemjegyet. A pedagógus a témazáró dolgozatírás időpontját legalább egy héttel a dolgozatírást megelőzően közli a tanulókkal.

A tanuló joga, hogy dolgozatát annak beszedésétől számított tíz tanítási napon (magyar irodalom és történelem esetén tizenöt tanítási napon) belül kijavítva és értékelve megtekinthesse. Amennyiben a dolgozatot a javító tanár tíz (tizenöt) napon belül nem javítja ki, a diák szabadon eldöntheti, hogy kéri-e a dolgozatra adott érdemjegyet vagy sem. A szülő joga, hogy a témazáró dolgozatot fogadóórán megtekinthesse.

Az elégséges osztályzathoz félévkor az első félév, tanév végén az első és második félév során szerzett jegyek átlagának el kell érnie a 2,00 értéket. A szaktanár a félévi és év végi osztályzatok kialakításánál 49 századig lefele kerekít, 5 tizedtől 74 századig a teljesítmény alapján mérlegel, 75 századtól a jobb osztályzatot adja.

A szaktanárok egyaránt alkalmazzák az írásbeli, szóbeli, gyakorlati számonkérési formákat, gyűjtőmunkát adnak, házi dolgozatot készíttetnek. Írásbeli dolgozat formájában a szaktanár számon

kérheti egy tanóra, vagy egy kisebb fejezetet anyagát, illetve írathat összefoglaló jellegű témazáró dolgozatot. A félévi és év végi osztályzat kialakításakor ezek az eredmények különböző súllyal kerülnek beszámításra. A témazáró dolgozatot kétszeres szorzóval, az írásbeli és szóbeli feleletet, dolgozatot, nagyobb terjedelmű házi dolgozatot, gyakorlati munkát egyszeres szorzóval, a gyűjtőmunkát, kisebb terjedelmű házi feladatot és dolgozatot, röpdolgozatot, órai munkát félszeres szorzóval számítja a szaktanár.

A szakmai elméleti tárgyak és szakmai gyakorlat esetében a tanuló teljesítményét érdemjeggyel kell értékelni, de a szakmai gyakorlat értékelését szöveges minősítés is kísérik.

A szaktanárok a feladat kiadása előtt (esetleg már a tanév elején) közlik a diákokkal, hogy milyen súlyú számonkérési formát alkalmaznak.

Ha a tanuló nem írja meg a témazáró dolgozatoknak legalább a felét, akkor az adott tárgyból nem osztályozható, kivéve, ha legkésőbb a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezlet előtti tanítási napon osztályozó vizsgán eleget tesz a tantárgy féléves, illetve éves követelményeinek. A szaktanárnak joga, de nem kötelessége az elmaradt témazáró dolgozatokat pótoltatni.

A házi feladat mennyisége és minősége a korcsoporttól függ, de a megoldása átlagosan nem igényelhet tantárgyanként fél óránál több időt. A tanár a nagy terjedelmű házi dolgozat témáját és értékelési szempontjait egy héttel korábban közli a tanulókkal. Hétvégére és tanítási szünetekre nem adható az átlagosnál nagyobb mennyiségű feladat.

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározása

Az írásbeli-szóbeli házi feladatok kijelölésénél a szaktanár szem előtt tartja az elsajátított ismereteket, az arra épülő tananyagrészeket és az egyéb tantárgyakhoz való kapcsolódási pontokat.

A házi feladat mennyisége és minősége az osztálytól vagy csoporttól függ, de a megoldása átlagosan nem igényelhet tantárgyanként fél óránál több időt. A feladatok kijelölésénél a pedagógus figyelembe veszi, hogy az egyes órák milyen időközönként kerülnek sorra a hét folyamán. A tanár a nagy terjedelmű házi dolgozat témáját és értékelési szempontjait egy héttel korábban közli a tanulókkal.

A számonkérések időzítését a szaktanárok összehangolják a tanulók egyenletes terhelésének biztosítása érdekében. Hétvégére és tanítási szünetekre nem adható az átlagosnál nagyobb mennyiségű feladat.

A tanuló felsőbb évfolyamba lépése

Az iskola felsőbb évfolyamába a tanuló akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket teljesítette.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán (tanulmányok alatti vizsgák) nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A nevelőtestület az év végi osztályozó értekezleten dönt a tanulók felsőbb évfolyamba való lépéséről.

A tanulónak osztályozó, különbözeti vizsgát kell tenni a félévi és az év végi osztályzatai megállapítása céljából, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a 20/2012. EMMI rendelet 51.§ (6)-(7) bekezdés b, pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- nem írja meg egy adott tantárgyból a témazáró dolgozatoknak legalább a felét,
- a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- átvételnél az iskola igazgatója előírta.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján a főigazgató mentesíti – a gyakorlati képzés kivételével – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Ha a tanuló a tanulmányok alatt mentesült valamely tantárgy vagy tantárgyrész értékelése és minősítése alól, az érettségi vizsgaszabályzatban foglaltak szerint másik vizsgatárgyat választhat.

A főigazgató a tanuló kérelmére és a szaktanár javaslatára engedélyezheti a tanulmányi követelmények egy év alatt vagy rövidebb idő alatti teljesítését, ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni. Ezen tanulók a Pedagógiai Programban meghatározott módon, osztályozó vizsgán számolnak be tudásukról.

Amennyiben a tanuló olyan tantárgyból tesz előrehozott érettségi vizsgát, mely tantárgy követelményeit az érettségire történő jelentkezés tanévének végén, vagy az azt követő évek valamelyikén teljesítené, az osztályozó vizsga keretében az érintett tanévek teljes tananyagából kell számot adnia azzal, hogy osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

A tanuló a tanulmányi követelményeket nem teljesítette, ha:

- adott tárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan óráinak száma együttesen meghaladja a gimnáziumban a 250 órát, szakgimnáziumban (a szakképesítés megszerzésére felkészítő

szakaszban 9-12. és a szakképzési évfolyamon) az elméleti tanítási órák 20 %-át, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át, és a nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét nem engedélyezte, illetve a vizsga folytatásától eltiltotta, vagy a vizsgán igazolatlanul nem jelent meg,

- a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, és a következő tanév megkezdéséig mulasztását nem pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket nem teljesíti,
- a tanulónak a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát, és a következő tanév megkezdéséig nem pótolja az igazolatlan mulasztását és az előírt gyakorlati követelményeket,
- a tanulót jogerős fegyelmi büntetéssel a tanév folytatásától eltiltották, illetve kizárták.

A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak a száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a vonatkozó rendeletben előírt értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Az ellenőrzés egyéb formái

A tanuló tudásának, képességeinek és készségeinek felmérésére szolgál az iskola által alkalmazott szintfelmérő tesztek íratása magyar nyelv, matematika és idegen nyelv tantárgyakból a kilencedik évfolyamra felvett tanulók körében. Az idegen nyelvi felmérés további célja a tanulócsoportok tudásszint szerinti kialakítása. A szintfelmérő feladatsorok kilencedik tanév végén történő ismételt megíratása lehetővé teszi az adott tanévben elsajátított tananyag mérését, és a fejlesztési feladatok meghatározását.

Az országos kompetencia mérés keretében a 10. évfolyam magyar nyelvi és matematikai készségeinek, képességeinek felmérésére kerül sor. Az iskola a tanórák, különösen a matematika órák keretében biztosítja a tanulók ez irányú fejlesztését.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és a szorgalom minősítésére félévkor és tanév végén a osztályfőnök tesz javaslatot az osztályozó értekezleten. Előzetesen kikéri az osztály és az osztályában tanító pedagógusok véleményét

is. Az osztályfőnök javaslatát a tantestület többségi döntéssel véglegesíti. Az osztályban több tárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítandó.

Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

A magatartás minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)

A szorgalom minősítése: példás (5), jó (4), változó, (3), hanyag (2)

A tanuló magatartása

Példás, ha:

- a tanítási órákon és az iskolai élet egy-egy területén, tanulmányi és kulturális versenyeken példamutató; segítőkész, másokat buzdít, megkeresi, megtalálja a mások helyzetén való javítás útjait, módjait,
- a félév folyamán fegyelmi büntetése és igazolatlan órája nem volt (egyszeri beírás – ha ez nem fegyelmi büntetés – nem kizáró ok)

Jó, ha:

- mind a tanítási órákon, mind a gyakorlati foglalkozásokon való viselkedésével hozzájárul az itt folyó oktató-nevelő munka eredményességéhez, tevékenyen dolgozik az iskolai élet egyéb területeinek egyikén

Változó, ha:

- magatartásával a tanítási órákon vagy a gyakorlati foglalkozásokon fékezi a közösség eredményes munkáját
- az iskolai élet egyéb területein passzív, közösségi feladatokat csak felszólításra végez, könnyen befolyásolható
- ismételten, vagy súlyosan megsérti az iskolai közösség rendjét
- igazolatlan óráinak száma nem haladja meg a 7 (hét) órát

Rossz, ha:

- magatartásával a közösség munkáját tudatosan hátráltatja, fegyelmezetlenségével rossz példát mutat társainak és többszöri figyelmeztetés ellenére sem változt viselkedésén
- súlyosan vét az erkölcsi szabályok ellen
- tantestületi megrovásban részesült, illetve igazolatlanul mulasztott óráinak a száma meghaladja a 7 (hét) órát

A tanuló szorgalma

Példás, ha:

- tanulmányi munkájában megnyilvánul a tudás megszerzésének igénye, ennek érdekében céltudatosan és észszerűen szervezi meg munkáját, munkavégzése pontos, megbízható; minden tantárgyban elvégzi a kapott feladatait, de van határozott érdeklődése és ebben az irányban önkéntesen többletfeladatot is vállal.

Jó, ha:

- figyel az órán, házi feladatait elvégzi, az órákra mindig lelkiismeretesen felkészül, rendszeresen és megbízhatóan dolgozik

Változó:

- akinek a tanulmányi munkában való részvétele ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan
- legfeljebb egy tantárgyból nem teljesítette a tantárgyi követelményeket

Hanyag, ha:

- a tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait nem végzi el
- két vagy több tantárgyból nem teljesítette a tantárgyi követelményeket

A tanulók jutalmazásának formái

Eötvös-díj

A díj odaítélésének feltételei kiemelkedő tanulmányi eredmény négy éven keresztül (legalább 4,5 feletti átlag minden tanévben, az érettségi vizsga eredménye nem számít bele az átlagba), közösségért végzett munka, példamutató magatartás és a keresztyén erkölcsnek megfelelő életvitel.

Javaslatot tehet a díjazandó személyére az osztályfőnök vagy bármelyik szaktanár (írásbeli indoklással, az osztályozó értekezlet napja előtt hét nappal) Az Eötvös-díjról a tantestület titkos szavazattal dönt. A díjat a ballagási ünnepen a főigazgató adja át.

Az Evangélikus Egészségügyi Képzésért Alapítvány díja

Az alapítvány létrehozásának célja, hogy az evangélikus egészségügyi nevelés és képzés megerősítése érdekében támogatást nyújtson egészségügyi szakemberek képzéséhez. A díj odaítélésének feltételei: kiemelkedő tanulmányi eredmény a képzés idején, közösségért végzett munka, példamutató magatartás és a keresztyén erkölcsnek megfelelő életvitel. A díjazandó személyére az egészségügyi szakoktatók írásbeli indoklással, a szakmai vizsga előtt hét nappal tehetnek javaslatot. A díj odaítélésében döntési joga az egészségügyi szakoktatók véleményének kikérésével az alapítvány kuratóriumi tagjainak van. A díjat a szakmai vizsga eredményhirdetésekor a főigazgató adja át.

Tudás díj

A díj odaítélésének feltételei: kitűnő (5.00) tanulmányi eredmény, az iskolai rendezvényeken, versenyeken való aktív részvétel, példamutató magatartás, a keresztyén erkölcsnek megfelelő életvitel. A díjazandó személyére a tantestület tagjai tehetnek javaslatot (írásbeli indoklással, az osztályozó értekezlet napja előtt hét nappal). A díj odaítélésében a munkacsoport-vezetőknek van döntési joga. A díjat a főigazgató adja át a ballagási ünnepségen és a tanévzáró ünnepségen

Élet díj

A díj odaítélésének feltételei: szakmacsoportos tantárgyakból 4,5 feletti átlag, az iskolai rendezvényeken, szakmai versenyeken való aktív részvétel, példamutató magatartás, a keresztyén erkölcsnek megfelelő életvitel. A díjazandó személyére a tantestület tagjai tehetnek javaslatot (írásbeli indoklással, az osztályozó értekezlet napja előtt hét nappal). A díj odaítélésében a munkacsoport-vezetőknek van döntési joga. A díjat a főigazgató adja át a ballagási ünnepségen és a tanévzáró ünnepségen.

Ritmus díj

A díj odaítélésének feltételei: legalább jó rendű tanulmányi eredmény (3,71 feletti átlag), sport vagy művészeti rendezvényeken, versenyeken való aktív részvétel, példamutató magatartás, a keresztyén erkölcsnek megfelelő életvitel. A díjazandó személyére a tantestület tagjai tehetnek javaslatot (írásbeli indoklással, az osztályozó értekezlet napja előtt hét nappal). A díj odaítélésében a munkacsoport-vezetőknek van döntési joga. A díjat a főigazgató adja át a ballagási ünnepségen és a tanévzáró ünnepségen.

Örök Diák Egyesület díja

A díj célja az iskolában tanuló diákok támogatása és jutalmazása, anyagi segítség nyújtása az arra rászoruló és érdemes diákoknak. A díj odaítélésének feltételei: kiemelkedő tanulmányi eredmény, közösségi munka, iskolai és egyesületi rendezvényeken való aktív részvétel, szervezési munkába való bekapcsolódás, példamutató magatartás és keresztyén erkölcsnek megfelelő életvitel. A díj odaítéléséről az egyesület elnöksége dönt a tantestület véleményének kikérésével (írásbeli indoklással, az osztályozó értekezlet napja előtt hét nappal). A díjat az egyesület elnöke adja át a tanévzáró ünnepségen.

3.7. Csoportbontások szervezési elvei

A csoportbontás elveit az adott tantárgy jellege, a rendelkezésre álló órakeret és a tantárgy iránt érdeklődők száma határozza meg. A kötelező tanórai foglalkozásokon csoportbontás szervezhető valamennyi képzési formában idegen nyelv, matematika, informatika és testnevelés tantárgyból 9-12. évfolyamon, a szakgimnáziumi képzésben szakmai tantárgyakból és művészetek tantárgyból, és a sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi osztályában magyar nyelvből. A sajátos nevelési igényű osztályokban a magyar nyelv oktatása a gyógypedagógiai fejlesztéssel párhuzamosan valósul meg. Idegen nyelv tantárgyakból a csoportbontás évfolyam szinten, a gimnáziumi és szakgimnáziumi osztályok bevonásával történik.

A tanórákon a maximális csoportlétszám általában az osztály maximális létszámának 50%-a. Az idegen nyelv tantárgyból az órakerettől és az érdeklődéstől függően további csoportbontás is lehetséges. A kialakított csoportok nem változtathatók csak szaktanári javaslatra és igazgatói engedéllyel.

A 11-12. évfolyamra meghirdetett közép- és emelt szintű érettségi felkészítő és egészségügyi szaknyelvi csoportok több osztály, illetve évfolyam tanulóiból, létszámkorlát szervezhetők.

A sajátos nevelési igényű tanulók a szakértői véleményben foglaltak alapján fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol a csoportlétszám egy-három főben kerül meghatározásra.

3.8. Egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások

Az iskola a tanulók tantervi anyagon túlmenő tudományos, technikai, vallási, művészeti, szakmai érdeklődésének kielégítésére, alkotó képességeik fejlesztésére és a rendszeres testedzés igényének felkeltésére egyéb foglalkozást szervez.

Az egyéb, tanórán kívüli foglalkozások (szakkör, sportkör, diákkör) megszervezése a tanév eleji igényfelmérés alapján történik. Az iskola a korábbi gyakorlatnak megfelelően énekkart, néptánc-, és színjátszó-kört, rajzszakkört, illetve kosár-, és röplabda sportkört hirdet az érdeklődő tanulóknak. Az év eleji felmérés során felmerülő egyéb igényeket a főigazgató megvizsgálja, és a lehetőségek ismeretében támogatja vagy elutasítja. A csoportok indításának minimális létszáma öt fő.

Az iskolai költségvetésből működő egyéb foglalkozás tanárvezetőjét, a tagság véleményét figyelembe véve, az érdekelt tanár egyetértésével a főigazgató bízza meg, aki folyamatos kapcsolatban áll a foglalkozást vezető pedagógussal.

Szakkörök

A szakkörök létrehozását a Diákönkormányzat és a munkaközösség-vezetők javaslata alapján a főigazgató hagyja jóvá. Felügyeletükért és elszámolásukért a főigazgató, működésükért pedig a munkaközösség-vezető felel. A szakköri órákat az éves munkaterv és az órarend rögzíti.

Énekkar

A heti egy órában szervezett szakkör célja a zenei reprodukció, a közös éneklés élménye, megszerettetése. Az ének-zenei nevelés elsődleges élményforrásai a közös éneklés és az elmélyült zenehallgatás.

Az énekórai műhelymunkát kórus (kamarakórus) egészíti ki, amely közösségformáló erőt képvisel. Cél, hogy a kóruséneklés örömét a tanulók az ünnepi alkalmak és hétköznapiak számos területén megoszthassák másokkal (pl. ünnepségen, hangversenyen, közös éneklés a kirándulásokon, baráti összejöveteleken, közösségi alkalmakon).

A feldolgozott anyag egy része mindvégig a magyar népdal, a korálok és klasszikus zenei szemelvények, melyek kiegészülhetnek az igényes populáris zene válogatott szemelvényeivel is, elsősorban a befogadói hozzáállás különbségeinek érzékeltetése és a zenei minőség iránti érzékenység fejlesztése céljából, amelyek műfaji határoktól függetlenül értelmezhetőek.

Néptánckör

A heti egy órás szakköri foglalkozások célja különböző táncstílusok és tánc típusok megismerése; a motívumok ritmikai, plasztikai pontosításán és finomításán keresztül újabb koreográfiák megtanulása és annak bemutatása iskolai alkalmakon és iskolán kívüli bemutatókon (versenyeken, fesztiválokon).

A tanulók a szakköri foglalkozásokon a táncok gyakorlása során élményeiket, tapasztalataikat, népzenei és néprajzi ismereteiket bővíthetik; tapasztalatokat szerezhetnek a Kárpát-medence néptánc kultúrájának egyedülálló gazdagságáról.

Megismerhetik, hogy a magyar táncfolklorisztika és a hagyományok újrateemtésének sajátos magyar modellje, a tánc ház-módszer a világon egyedülálló tudományos és kulturális jelenség, igazi hungarikum. Ugyanakkor éppen ezáltal válik természetessé a szomszéd vagy távolabbi népek hagyományainak tisztelete, tudatosul néphagyományunk és az európai műveltség évezredes egymásba fonódása.

A szakköri munka segítséget nyújthat a fiatal tanulóknak a közösségi élet szervezésében is.

A mozgás és tánc gyakorlása hatékonyan segíti a fiatal tanulókat abban, hogy jó tartású, biztos kiállású, magát kifejezni képes felnőtté váljon.

Színjátszókör

A színjátszó szakkör fő célja, hogy a tanulók tudatos színjátékosokká, felkészült nézőkké illetve „színházcsinálókká” váljanak. Egyrészt reflektálni tudjanak önmaguk és a csoportjuk színházi tevékenységére, másrészt a látott előadásokban felismerjék azokat a színházi összetevőket, amelyek a színházi élmény forrásai.

A szakköri foglalkozás bevezető szakaszában a színházi kifejezés sajátosságait, formanyelvének összetevőit elsősorban drámajátékos eszközök segítségével ismerhetik meg a tanulók. Azok a színházi műfajok állnak a középpontban, amelyek a korosztály által létrehozott színházi előadásokban leggyakrabban előfordulnak. Így a tanulók önmaguk, illetve kortársaik színházi tevékenységéből kiindulva vonhatnak le következtetéseket a színház természetéről, illetve a színpadi kifejezés legfőbb alkotórészeiről.

A heti rendszerességgel jelentkező gyakorlati foglalkozások alkalmával színházismeret mellett, a résztvevők megismerkednek a szakmai és mindennapos kommunikációval, amely elősegíti a fiatalok önértékelését, határozottságát, illetve tudatosan építi a gyermek általános műveltségét.

A csoportfoglalkozások nagy figyelmet fordítanak a zene, a tánc és az irodalom kapcsolatára. A szakkör tematika lehetőséget ad a tanuló zenei és tánc tudásának ötvözésére különböző előadói területeken. Mindezek mellett a csoport integrált foglalkozásokon vesz részt, ahol épek és sérültek együtt játszanak és fejlődnek. Az integráció segítségével növekszik a fiatalok empátiakészsége, kommunikációja, önismerete és szélesedik a világlátása.

A továbbképző szakaszban az élőben vagy felvételtől megtekintett előadások teremthetnek alkalmat arra, hogy a foglalkozás egyfajta színházi szemlélet, illetve fogalomkészlet felépítéséhez segítse hozzá a tanulókat. Az órák középpontjában a továbbképző szakaszban egy-egy ifjúsági vagy felnőtt színházi előadás megtekintése áll. A megtekintett előadásokat mindig egészében, összhatásában próbáljuk megragadni, mert elsődleges célunk a színházi élmény elmélyítése. Ugyanakkor egy-egy részlet mélyrehatóbb vizsgálata megteremtheti annak a lehetőségét is, hogy fokozatosan felépüljön a tanulóknál egyfajta színházi szemléletmód, illetve fogalomkészlet.

Rajzsakkör

Heti egy órában tartandó rajzsakkör elsődleges célja a tehetséggondozás, a vizuális képzelet, emlékezet, a kreativitás fejlesztése, az értékközzvetítés, a pályázatokra való eredményes felkészítés, szereplés, illetve változatos rajz és kézműves technikák megismerése, elmélyítése. A tanulók felépített tematika szerint haladnak, azonban lehetőséget adunk arra, hogy saját érdeklődésüknek megfelelően önállóan alkossanak. A tantervi program kiemelt figyelmet fordít az esztétikai érzékenység fejlesztésére, az igényesség, ízlés, a látás kiművelésére.

Sportkörök

Az iskolai sportkör az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sportági tevékenységek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek integrált hatásaként járul hozzá ahhoz, hogy a tanulók az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak.

A sportkör célja továbbá, hogy a diákok felismerjék a testnevelés és a sport egészségügyi és prevenciós értékeit, kialakítsa a tanulóban az önállóan végzett mozgásos tevékenységre való igényt, motorikusan képzett, mozgásukban kulturált felnőtté váljanak, és megtanulják megbecsülni társaik teljesítményét.

Az iskolai sportkör tanórán kívüli tevékenységként működik, és a Diákönkormányzat javaslatára az iskolai házibajnokságokat is hirdethet.

A foglalkozások rendjét – az éves munkatervhez alkalmazkodva - tanulóközösségek kezdeményezésére a főigazgató hagyja jóvá.

Öntevékeny diákkörök

A diákkörök diák-önkormányzati szervként működnek, önköltséges alapon, ill. társadalmi erőforrások bevonásával.

Jellemzőik:

- programjukat maguk alakítják ki,
- diákvezetőket maguk választják, a felnőtt patronálókat – iskolai dolgozót, vagy más iskolán kívüli, nagykorú személyt is felkérhetnek, - saját csoportnormákat írnak elő, - önállóan gazdálkodnak.

A körök létrehozását kezdeményezheti tanár és tanulóközösség. Működésüket a Diákönkormányzat javaslata alapján a főigazgató engedélyezi, tevékenységükért és elszámolásukért a diákmozgalmat segítő pedagógus felel.

3.9. A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók testi nevelése a mindennapos testnevelés (könnyített-, és gyógytestnevelés), és a sportköri foglalkozások keretében zajlik.

A mindennapos testnevelés céljait, feladatait és követelményeit a helyi tanterv határozza meg, mely nagy hangsúlyt fektet a prevencióra, az életvezetésre és az egészségfejlesztésre is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérése az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban zajlik a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) segítségével. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus rögzíti a NETFIT rendszerbe, amin keresztül a tanuló és szülője is tájékoztatást kap a tanulót érintő eredményekről.

A NETFIT célja

A NETFIT mérés célja a tanulók fizikai fittségének mérése, nyomon követése, illetve az egészséghez szükséges fittségi állapot elérése, megőrzése, javítása.

A NETFIT tartalmi területei

A NETFIT tartalmi területei és a kapcsolódó fittségi profilok			
	Tartalmi területek	Fittségi profilok	Leírás
1.	A tanulók testösszetételére vonatkozó mérések – az antropometriai paraméterek mérése és testösszetétel becslése	1.1. Testösszetétel és tápláltsági profil	A NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilja tartalmazza a testtömeg és testmagasság értékéből számított testtömegindexet (BMI) és a testzsírszázalék értékét.
2.	A tanulók vázizomzatának fittségére vonatkozó (pálya)tesztek	2.1. Vázizomzat fittségi profil	A NETFIT tesztek közül a vázizomzat fittségével az ütemezett hasizom teszt, a törzsemelés teszt, az ütemezett fekvőtámasz teszt, a kézi szorítóerő mérés és a helyből távolugrás teszt foglalkozik.

		2.2. Hajlékonysági profil	A hajlékonysági teszt megbízható eredményekkel szolgál a térdhajlító izmok nyújthatóságáról.
3.	A tanulók aerob kapacitására vonatkozó (pálya)tesztek	3.1. Aerob fittségi (állóképességi) teszt	Az aerob fittségi profil a 20, vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt eredménye alapján becsült aerob kapacitás minősítését tartalmazza, vagyis a légzőszervrendszer és a keringési rendszer állapotának, a szervezet oxigénszállító és oxigénfelhasználási képességének mutatója.

A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai

- testtömeg mérése
- testmagasság mérése
- BMI (az előző két érték alapján számítva)
- testzsírszázalék mérése

A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fittségére vonatkozó mérések, tesztek

	A	B
	Mérés megnevezése	Mérés célja
1.	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat erejének és erő- állóképességének mérése
2.	Törzsemelés teszt	A törzsfeszítő izmok erejének mérése
3.	Ütemezett fekvőtámasz teszt	A felsőtest izomerejének és erőállóképességének mérése
4.	Kézi szorítóerő mérés	Az alkar izmainak maximális izometrikus erőkifejtő képességének mérése
5.	Helyből távolugrás teszt	Alsó végtag dinamikus erőkifejtési képességének mérése
6.	Hajlékonysági teszt	A térdhajlító izmok nyújthatóságának mérése
7.	Állóképességi ingafutás teszt 15 m, ill. 20 m	Maximális oxigénfelvétel-képesség becslése

3.10. Egészségnevelési program

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési program jogszabályi háttere:

- a 2011.évi CXC. törvény a Nemzeti köznevelésről
- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- a 110/2012. (VI.24.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- a 96/2000. (XII.11.). országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”

- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről
- a 26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskolaegészségügyi ellátásról
- 1997. évi CLIV törvény az egészségügyről
- 51/1997. (XII.18.) NM rendelt a kötelező egészségbiztosítás keretében igénye vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló
- a 1997. évi XXXI törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az iskolánk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

E cél érdekében iskolánk:

- Minden rendelkezésére álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jóllétét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését.

Az egészséges életmód és életszemlélet, az egészségnevelés területei az iskolánkban

A mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az étkezés, a helyes táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a mozgás fontossága, a mindennapos testnevelés, testmozgás biztosítása,
- a testi és lelki egészség fejlesztése,

- a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a higiénés magatartásra nevelés,
- betegségek elkerülésére, egészség megóvására nevelés,
- krízis prevenció, személyes krízishelyzetek felismerése és stratégiák ismerete,
- családi életre, társsá-, szülővé válásra nevelés,
- a barátság, a közösség szerepe az egészségmegőrzésben,
- egészséges tanulási környezet alakítása, hatékony tanulási technikák,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak elkerülése,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetűek integrációja

Az egészségnevelési program végrehajtása

Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Iskolánkban az átfogó prevenciós programoknak kiemelt jelentősége van.

Az iskolai egészségnevelő program a diákok egészséges életvitelét szolgálja. Az őket érintő, egészségükkel kapcsolatos problémákról a különböző vizsgálatok, felmérések nyújtanak információt. Fontos az iskolai egészségnevelő program szereplői között a bizalom és a folyamatos kommunikáció. Az egészségnevelésben, egészségfejlesztésben az iskola igazgatója, igazgatóhelyettesei, a szaktanárok, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolalelkész, iskolapszichológus, fejlesztő pedagógus, szociális tanácsadó a szülőkkel és tanulókkal közösen együttműködve vesz részt.

Az iskola mindennapos működésében a program szereplőinek az éves munkatervben meghatározottak szerint látják el feladataikat.

Az osztályfőnökök szerepe

Az osztályfőnöki órák munkaterve minden évfolyamon tartalmazza az adott évfolyamon az egészségnevelésre szánt órakeretet és feldolgozandó ismeretanyagot.

A tantestület (szaktanárok) szerepe

A tanórák és tanórán kívüli tevékenységek tervezéskor figyelembe vesszük az adott tantárgy csatlakozási pontját az egészségfejlesztéshez. Ez megjelenik a helyi tantervben és az éves tanmenetekben.

Az iskolaorvos és védőnő szerepe

Az iskolaegészségügyi feladatokat az iskolaorvos és a védőnő együtt látja el. Feladataik a tanulók életkorhoz kötött szűrővizsgálatok, mely magukban foglalják a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és a kóros elváltozások korai felismerését.

Az iskolalelkész szerepe

Az iskolalelkész egyensúlyt teremt az oktatás és vallásosság között az intézményben, szervezi az iskolai hitéletet és lelki segítséget nyújt a diákoknak és az intézményhez kapcsolódó személyeknek.

Az iskolapszichológus szerepe

Az iskolapszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segíti az iskola közösségét. Szakmai ismeretei révén olyan területeken nyújt segítséget, melyek speciális felkészültséget követelnek.

3.11. Környezeti nevelési program

Környezeti nevelési program

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a diákokat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő, illetve élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére.

A környezeti nevelési program jogszabályi háttere:

- az Alaptörvény XXI. cikkelye
- 18/2013.(III.28.) OGY határozat a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról
- a 2011.évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- a 110/2012. (VI.24.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia - Magyar Környezeti Nevelési Egyesület
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

A környezeti nevelés területei intézményünkben

Környezeti nevelésünk célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

A mindennapokban kiemelt figyelmet fordítunk a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatokra:

- a fenntarthatóságra nevelésre,
- megalapozni a diákok társadalmi-természeti felelősségét,
- formálni az értéktudatot, a személyes és közös felelősségtudatot,
- erkölcsi és életviteli szokások kialakítása,
- kritikus, tudatos és fenntartható fogyasztói magatartás kialakítása,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartásra és életvitelre nevelés,
- energiatakarékosságra nevelés: az iskola épülete, infrastruktúrájának kialakítása és az iskolai működése energiatakarékos módon történik,
- a szelektív hulladékgyűjtés és a hulladék keletkezésének megelőzése,
- inspiratív tanulótér: rendezett, tiszta, esztétikus a tanulók igényeinek megfelelő tantermek kialakítása,
- a diákok legyenek képesek bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági, ökológiai jelenségeket értelmezni, kezelni és megoldani.

A környezeti nevelés szinterei

Hagyományos tanórákon

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata, ugyanakkor az egyes különálló tantárgyakba foglalt környezeti vonatkozású ismereteket, fejlesztési elemeket egésszé kell építeni. Ennek megvalósítása rendszerszemléletű megközelítést, új tanítási-tanulási stratégiát igényel, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni különbségeket, esélyt teremt minden tanuló számára

a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátítására. A tanórák tanmenetei tartalmazzák az adott tantárgy környezeti nevelési tartalmait és módszereit.

Tanítási órákon kívül

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van:

- az iskolai szabadidős tevékenységek
- a tanulók művészeti tevékenysége
- sport és szabadidős programok
- közéleti tevékenységek
- projektnapok
- vetélkedők, tanulmányi versenyek
- pályaaorientációs napok
- tanulmányi kirándulások
- szakkörök
- helyi és országos közösségi akciók (72 óra kompromisszumok nélkül)
- zöld jeles naptári napok (víz világnapja, madarak és fák napja)

Ezek előkészítése, megvalósítása egyben elősegíti a környezeti- és egészségtudatosság erősödését.

A diákok számára olyan oktatást kívánunk iskolánkban biztosítani, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív és változatos módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kívánunk kialakítani. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

3.12. Elsősegélynyújtási alapismeretek oktatásának terve

Az iskola célja, hogy tanulói és alkalmazottai rendelkezzenek azokkal az elsősegélynyújtási alapismeretekkel, melyek segítségével képesek lesznek gyorsan tájékozódni a baleset helyszínén, haladéktalanul el tudják végezni a szükséges beavatkozásokat, és a szabályoknak megfelelően értesítsék a mentőket.

Elsősegélynyújtás a technikumi és szakgimnáziumi osztályokban

Cél, hogy:

- az iskola az egészségügyi pályára készülő tanulókat felkészítése a balesetet szenvedett egyén ellátására,

- a tanulók az átlagosnál nagyobb rálátással rendelkezzenek a helyszíni ellátás vonatkozásában (pl. legyenek képesek az elsősegélynyújtási ismereteket összekapcsolni egyéb szakmai tantárgyakban – anatómia-élettan, kórtan stb. – tanultakkal),
- a tanulóknak legyen megfelelő hajlandóság a tanultak éles helyzetben való alkalmazására.

A célok megvalósítása érdekében az iskola:

- az új kerettantervekben meghatározott tantárgyi rendszerben végzi az oktatást,
- az oktatást a demonstrációs termeiben végzi,
- a Basic Life Support (alapfokú újraélesztés) mellett megtanítja az Automatikus Externális Defibrillátor használatát.

Ellenőrzés, értékelés:

- a tanulók elsősegélynyújtással kapcsolatos tudásának értékelése tanórákon,
- a munka eredményességének értékelése.

Elsősegélynyújtás oktatása gimnáziumi osztályokban

Cél, hogy az iskola:

- felkeltse a gimnáziumi tanulók érdeklődését a téma iránt,
- felkeltse a tanulóknak a kötelességérzetet,
- készség szinten elsajátíttassa az alapvető tevékenységeket.

Ennek érdekében a szakoktatók segítségével a következő rend szerint folyik az oktatás:

<i>Gimnáziumi évfolyamok</i>	<i>Tananyag tartalom</i>	<i>Óraszám</i>
9. évfolyam	Életjelenségek vizsgálata Klinikai halál Alapfokú újraélesztés (BLS) Defibrillátor használata (AED) A mentőhívás szabályai	4 óra
10. évfolyam	A 9. évfolyamon tanultak ismétlése, gyakorlása Az eszméletlen balesetes ellátása (stabil oldalfektetés) Kiemelt testtájak sérülései, pozicionálás	4 óra
11. évfolyam	Az előzőekben tanultak ismétlése Vérzéscsillapítás Sebellátás, kötözés Törés, ficam ellátása A tanulók bevonása a Vöröskereszt által szervezett versenyekbe	4 óra
12. évfolyam	Szituatív feladatok (forgószínpad szerű gyakoroltatás)	4 óra

3.13. A közösségi szolgálat

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a 100/1997. (VI. 13.) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló kormányrendelet értelmében a rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzése.

A közösségi szolgálat célja

A közösségi szolgálat célja, hogy a tanórán kívül végzett aktív tevékenység során erősödjék a tanulók szociális érzékenysége, fejlődjenek készségeik és kompetenciáik (kritikus gondolkodás, érzelmi intelligencia, önbizalom, felelősségvállalás, kommunikációs készség, együttműködés, problémamegoldás, konfliktuskezelés).

A közösségi szolgálat teljesítésének ütemezése

Az intézmény a 9–11. évfolyamos tanulói számára az életkori sajátosságokhoz, érdeklődési körhöz, a felelősség mértékéhez, a munka során a tanulókkal kapcsolatba kerülő személyek helyzetéhez és a feladat nehézségéhez igazodva három tanévre, arányosan elosztva alakítja ki azokat a tevékenységi köröket, melyekben a tanulók a közösségi szolgálatot teljesíthetik. A szolgálat elvégezhető civil szervezetek; egyházak hitéleti, közcélú és működésével összefüggő tevékenysége; szociális, gyermekjóléti intézmény; egészségügyi szolgáltató; köznevelési intézmény; muzeális intézmény; nyilvános könyvtár, közlevéltár vagy közművelődési intézmény körében az iskola és a fogadó szervezetek között megállapodás alapján. A közösségi szolgálatot a diákok a Jelentkezési lap-iskolai közösségi szolgálatra és a Szülő, gondviselő nyilatkozata kitöltésével, aláírásával kezdhetik meg.

Évfolyam	Tevékenységi kör			
	Felkészítő foglalkozás	Közösségi munka		Záró foglalkozás
		Területek	Ideje	
9-11.	5 óra	1. Egészségügyi terület 2. Szociális és jótekonysági terület 3. Oktatási terület 4. Kulturális és közösségi terület 5. Katasztrófavédelmi terület 6. Környezet- és természetvédelmi terület 7. Óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős tevékenység 8. Bűn-és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység	40 óra	5 óra
Összesen	5 óra		40 óra	5 óra

A 9–11. évfolyamon a tanév végére tervezett közösségi szolgálat kiváltható a tanév során meghirdetett alkalmi jellegű tevékenységgel is, amelyet az együttműködő partnerek megkeresésére tesz közzé az iskola.

A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető.

A legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésétől indokolt esetben a szülő kérésére és a főigazgató engedélyével lehet eltérni.

A közösségi szolgálat dokumentálása

Az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola az érintettekkel megállapodást köt az együttműködéséről, amely minden esetben tartalmazza a megállapodást aláíró felek adatait, vállalt kötelezettségeit, a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

A tanuló és szülője az intézménybe való beiratkozáskor írásos tájékoztatást kap a közösségi szolgálat teljesítésének módjáról és feltételeiről.

Az intézmény a honlapján keresztül tájékoztatja a tanulókat azoknak az intézményeknek és szervezeteknek a nevééről és elérhetőségéről, ahol a diákok a közösségi szolgálatot az adott tanévben teljesíthetik.

A tanuló az iskola által felkínált lehetőségek közül szabadon választja ki, mely területen kívánja teljesíteni a közösségi szolgálatot.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A szolgálat teljesítését az ellenőrzésért felelős személy vagy a közreműködő mentor aláírásával igazolja. A szülő az igazolást feltölti a megadott online felületre, amelyet az iskolai koordinátor fogad el. A közösségi szolgálati naplót legkésőbb a következő tanév szeptember 5-ig köteles az osztályfőnöknek bemutatni ellenőrzési céllal.

A közösségi szolgálat teljesítését az általános főigazgató-helyettes és a főigazgató által megbízott alkalmazott a tanulmányi rendszerben (napló és törzslap), az osztályfőnök az elektronikus osztálynapló értékelési részében és a bizonyítványban dokumentálja. Az ötven óra közösségi szolgálat teljesítését a főigazgató aláírásával hitelesíti. Az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad. Az igazolás és a közösségi szolgálati füzet őrzési ideje az iskola iratkezelési szabályzata alapján öt év.

3.14. Ifjúságvédelem: a tanulók szociális és kulturális háttere

A nevelési–oktatási tevékenység fontos része az ifjúságvédelem. Az iskolának biztosítania kell a hátrányos helyzetű tanulók felkutatását, valamint a veszélyeztető okok feltárását, és adott esetben megfelelő intézkedéseket kell hoznia. Ezt a tevékenységet az ifjúságvédelmi felelős koordinálja, illetve végzi.

Már a kilencedik évfolyamba belépő tanuló esetén fontos – főleg az osztályfőnökök felmérésében – a szociális és kulturális háttér (életkörülmények, család, baráti kör) felmérése, az esetleges beilleszkedési zavarok, a hátrányos helyzetből származó problémák kiszűrése. E tevékenység során nem sérülhet a tanulók és a szülők emberi méltósága, személyi joga. A rászoruló, hátrányos helyzetű tanulónak szociális juttatások adhatók (tankönyvvásárlási segély, pénzbeli támogatás, menzakedvezmény biztosítása, egyéb hozzájárulások).

Fontos szempont a káros szenvedélyek (drog, dohányzás, alkohol) elleni fellépés, az egészséges életmód propagálása, amely iskolánkban eddig és a jövőben is kiemelt feladatként szerepel. Megvalósítása több szintén történhet (osztályfőnöki óra, személyes beszélgetés), a tevékenységet végezhetik kortárstanulók, meghívott előadók, orvosok, lelkészek, pszichológusok. A munkát iskolapszichológus segíti.

A társas kapcsolatok fejlesztésénél az iskola előtérbe helyezi a tanulók toleranciára nevelését, az együttműködési készség kialakítását, a befogadó iskola megteremtését. A 2009/2010. tanévben az iskola beindította a Családi Életre Nevelés Programját, amelynek célja, hogy az evangélikus iskolában tanuló, és az érettségi vizsga után onnan kikerülő diákok folyamatosan információkat kapjanak arról az emberképről, párkapcsolattal, párválasztással, házassággal kapcsolatos vélekedésről, amely a keresztyén embert jellemzi. Az oktatók között lelkész, orvos, pszichológus, mentálhigiénés szakember és gyógypedagógus is van, ami garanciát nyújt a sokoldalúságra, ugyanakkor egységes alapszemléletet követel. A program bevezetése célul tűzi ki a tanulók hitének és személyes életének alakítását.

A tanulók lelki egyensúlyának megóvására és gondozására, illetve a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók beilleszkedésének elősegítésére alakult meg az iskolában 2006-ban a TEAM csoport, amelynek tagjai az iskola igazgatója, ifjúságvédelmi felelőse, az iskolalelkész, az iskolaorvos, az iskolapszichológus, a gyógypedagógusok, a védőnő és a nevelési igazgatóhelyettes. A szakmai szervezet megalakulásának célja, hogy az iskola tanulóit érintő tanulási, lelki és magatartási aspektusokról vagy konfliktushelyzetekről a nevelésben érintett partnerek folyamatos tájékoztatást biztosítsanak egymásnak. A csoport tagjai rendszeres havi tanácskozásokat tartanak; ezek alkalmával eszmegbeszélések keretében az egyes tanulókat vagy tanulócsoportokat érintő problémák feltárásával és megvitatásával járulnak hozzá a tanulók egészséges lelkületének kialakulásához. Ezzel egyidejűleg a szervezet javaslatokat fogalmaz meg a tanulókat érintő kérdésekben az intézmény vezetője számára.

Záró rendelkezés

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület és az Igazgatótanács véleményezte.

A Pedagógiai Program a Magyarországi Evangélikus Egyház Nevelési-Oktatási Bizottsága jóváhagyó határozata alapján 2026. szeptember 1-jétől hatályos.

A Pedagógiai Program nyilvános, megtekinthető az iskola honlapján és a főigazgatói irodában.

Sopron, 2026. április 1.

Gottschling Gábor
főigazgató